

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2015**

MAJ 2016 MAY

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President

Jerzy Auksztol

Redaktor główny
Editor-in-chief

Małgorzata Buńko

Członkowie
Members

Gabriela Adamska-Szreder, Beata Bojarska,
Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska,
Katarzyna Cieślewicz, Sylwia Czajka, Katarzyna Iljaszczuk,
Zofia Kopaczyńska, Monika Kowalewska,
Justyna Kulewska, Mirosława Lindenberg,
Elżbieta Metelska, Anna Mistrzak, Dorota Piotrowska,
Magdalena Poleszuk, Tomasz Ratyński, Andrzej Sirocki,
Alicja Smoleń, Magdalena Wojdyńska

Tłumaczenie
Translation

Małgorzata Kruszevska

Skład komputerowy
Typesetting

Małgorzata Kłoz

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Wydawca
Editor

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk
tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30, fax 58 768-32-70
e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

Druk
Printing

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment
00-925 Warszawa, Al. Niepodległości 208

ISSN 2084-7068

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie <http://gdansk.stat.gov.pl>
Publication available at website

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2015 r.* Jest to kolejna edycja tej publikacji, która prezentuje procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Opracowanie składa się przede wszystkim z komentarzy analitycznych ilustrowanych graficznie za pomocą map i wykresów przedstawiających tendencje na przestrzeni kilku lat. Opatrzono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom zjawiska w kraju i województwie oraz szczegółowymi dla województwa. Opis niezbędnych definicji wskaźników i pojęć stosowanych w analizie i tablicach statystycznych znajduje się w uwagach ogólnych. Podstawowe wyjaśnienia metodyczne znajdują się również w tekście analitycznym. Zakres tematyczny obejmuje najważniejsze działy statystyki publicznej, m.in. ludność, rynek pracy, wynagrodzenia, ceny, rolnictwo, przemysł, budownictwo, wyniki finansowe przedsiębiorstw i nakłady inwestycyjne.

Analizowane dane przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2010 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Problematyka dotycząca bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zawarta jest także w innych wydawnictwach Urzędu (dostępnych m.in. na naszej stronie internetowej <http://gdansk.stat.gov.pl>), do zapoznania których ogromnie Państwa zachęcam.

Jerzy Auksztol

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, maj 2016 r.

PREFACE

The Statistical Office in Gdańsk presents the Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship in 2015. It is a successive edition of the publication featuring the economic processes occurring in Pomorskie Voivodship, including phenomena relevant to the socio-economic development of the region.

The report consists mainly of analytical commentaries illustrated with maps and graphs showing trends observed during the past few years, enriched with review tables showing the phenomenon both countrywide and in the voivodship, as well as with detailed tables for the voivodship. Definitions of indicators and concepts used in the analysis and statistical tables are described in the general notes. Basic methodological explanations can also be found in the analytical part of the publication. The subject scope covers the most important sections of official statistics, including population, labour market, wages and salaries, prices, agriculture, industry, construction, financial results of enterprises and investment outlays.

The analysed data have been shown in dynamic terms since 2010, as well as in relation to average national and regional (other voivodships) aggregates.

I trust that this publication will be a useful source of knowledge in the scope of the presented issues. The issues connected with current changes in the socio-economic situation of the voivodship are also presented in other Statistical Office publications (available on our website <http://gdansk.stat.gov.pl>), which I highly recommend to the Readers.

Jerzy Auksztol

*Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, May 2016

SPIS TREŚCI

Przedmowa	
Uwagi ogólne	
Znaki umowne. Ważniejsze skróty	
PODSTAWOWE TENDENCJE	
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZ- TWA	
LUDNOŚĆ	
RYNEK PRACY	
WYNAGRODZENIA	
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	
CENY	
ROLNICTWO	
PRZEMYSŁ	
BUDOWNICTWO	
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	
RYNEK WEWNĘTRZNY	
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW	
NAKŁADY INWESTYCYJNE	
GOSPODARKA MORSKA	

CONTENTS

	Str. <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	10
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	13
<i>BASIC TRENDS</i>	14
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	18
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	19
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP</i>	22
<i>POPULATION</i>	23
<i>LABOUR MARKET</i>	28
<i>WAGES AND SALARIES</i>	42
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	45
<i>PRICES</i>	49
<i>AGRICULTURE</i>	54
<i>INDUSTRY</i>	64
<i>CONSTRUCTION</i>	69
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	72
<i>INTERNAL MARKET</i>	77
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	80
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	83
<i>MARITIME ECONOMY</i>	86

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.	
Ludność na podstawie bilansów	
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw	
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim	
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia	
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia w województwie pomorskim	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	

LIST OF TABLES

	Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
<i>Selected data for voivodship and Poland in 2015</i>	1	18
<i>Population based on balances</i>	2	23
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I–XII</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
<i>Average monthly paid employment in enter- prise sector in Pomorskie Voivodship</i>	5	29
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate</i>	6	30
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate in Pomorskie Voivodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42

	Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Pomorskie Voivodship</i>	10 43
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11 45
Świadczenia społeczne w województwie pomorskim	<i>Social benefits in Pomorskie Voivodship</i>	12 46
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13 49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Pomorskie Voivodship</i>	14 51
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15 52
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16 55
Przemysł	<i>Industry</i>	17 64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry in Pomorskie Voivodship (constant prices)</i>	18 66
Budownictwo	<i>Construction</i>	19 69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production in Pomorskie Voivodship (current prices)</i>	20 70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21 72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship</i>	22 74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Pomorskie Voivodship</i>	23 76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices)</i>	24 77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale in Pomorskie Voivodship (current prices)</i>	25 78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26 82
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices)</i>	27 83
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Cargo turnover in seaports by cargo groups ...</i>	28 87

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2015 r.
Stopa bezrobocia według BAEL w 2015 r.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.
Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	19
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>	2	19
<i>Employment rate by the LFS in 2015</i>	3	19
<i>Unemployment rate by the LFS in 2015</i>	4	20
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	20
<i>Decrease of prices of consumer goods and services in 2015</i>	6	20
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2015</i>	7	20
<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	21
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9	21

	Nr No.	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10 21
Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Vital statistics per 1000 population in the period I–XII</i>	11 25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	12 25
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in the period I–XII</i>	13 26
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	14 27
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15 28
Struktura przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment in the enterprise sector by NACE Rev. 2 sections</i>	16 29
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17 32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18 32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19 33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20 34
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Registered unemployment rate in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	21 35
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	22 37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status on the labour market in the 4th quarter</i>	23 38
Struktura pracujących w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale	<i>Structure of employed persons in Pomorskie Voivodship by age in the 4th quarter</i>	24 39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25 39
Struktura bezrobotnych w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons in Pomorskie Voivodship by age in the 4th quarter</i>	26 40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2015</i>	27 40
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28 41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29 41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30 42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected NACE Rev. 2 sections in 2015</i>	31 43
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32 47
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and other pension</i>	33 48

	Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34 50
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2015 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Pomorskie Voivodship in 2015</i>	35 52
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36 57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37 58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land</i>	38 58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39 59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40 60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in live weight)</i>	41 60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42 60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	43 61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44 62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	45 65
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2015 (current prices)</i>	46 65
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47 67
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2015</i>	48 68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)	<i>Indices of sold production of construction (current prices)</i>	49 70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production (current prices)</i>	50 70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions (current prices)</i>	51 71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52 71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53 73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54 73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	55 73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	56 74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space of dwelling completed</i>	57 75

	Nr No.	Str. Page
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58 75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59 76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices)</i>	60 78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61 80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całości kształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62 80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63 81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64 81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	<i>Indices of total investment outlays (current prices)</i>	65 83
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)	<i>Structure of investments outlays for fixed assets (current prices)</i>	66 85
Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich	<i>Indices of cargo turnover in seaports</i>	67 86
Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Structure of cargo turnover in seaports by cargo groups</i>	68 88
ANEKS	APPENDIX	
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP</i>	I 89
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY ...	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS</i>	II 93

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2015 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships, information regarding the number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 XII 2015.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Report on the Socio-economic Situation of Pomorskie Voivodship in 2015” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of the ownership.

9. In the publication, data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **total production of industry and construction** concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) w 2005 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the purpose of observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and may be a sole legal unit or a group of legal units. The enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

12. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;
- 2) sold production of industry:
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) in 2005,
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision those that presented in the tables.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

14. When computing data *per capita* (1000 population, etc.) as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 12.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 12.
- „W tym”
“Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Znak * – dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

zł	– złoty	ha	– hektar
PLN	<i>zloty</i>		<i>hectare</i>
tys.	– tysiąc	m ²	– metr kwadratowy
thous.	<i>thousand</i>		<i>square metre</i>
mln	– milion	m ³	– metr sześcienny
m.	<i>million</i>		<i>cubic metre</i>
g	– gram	km ²	– kilometr kwadratowy
	<i>gram</i>		<i>square kilometre</i>
kg	– kilogram	kpl.	– komplet
	<i>kilogram</i>	szt.	– sztuka
t	– tona	pcs	<i>piece</i>
	<i>tonne</i>	p.proc.	– punkt procentowy
dt	– decytona	Dz.U.	– Dziennik Ustaw
	<i>deciton</i>	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
l	– litr		<i>NACE Classification</i>
	<i>litre</i>		

PODSTAWOWE TENDENCJE

W 2015 r. zaobserwowano po raz kolejny (począwszy od 2000 r.) wzrost **liczby ludności** województwa, która na koniec grudnia wyniosła 2308 tys. osób. **Liczba urodzeń** była większa niż **liczba zgonów**, co wpłynęło się na utrzymanie dodatniego **przyrostu naturalnego**, który w przeliczeniu na 1000 ludności był najwyższy w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem, a największy wzrost odnotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja, administrowanie i działalność wspierająca oraz przetwórstwo przemysłowe.

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. liczba zgłoszonych ofert pracy zwiększyła się, a liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** zmniejszyła się. Wśród osób bezrobotnych, biorąc pod uwagę wiek, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. **Stopa bezrobocia** w skali roku zmniejszyła się i ukształtowała na poziomie niższym niż ogólnokrajowy oraz niższym niż w 2010 r.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** za IV kwartał 2015 r., zarówno w ujęciu rocznym, jak i w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., wskazują na wzrost liczby osób aktywnych zawodowo i współczynnika aktywności zawodowej, wzrost liczby pracujących i wskaźnika zatrudnienia, spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia oraz spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

W 2015 r. odnotowano wzrost **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w stosunku do poprzedniego roku, przede wszystkim w sekcjach: informacja i komunikacja oraz budownictwo.

W 2015 r. w województwie pomorskim **przeciętna liczba emerytów i rencistów** ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. **Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wzrosła zarówno w stosunku do 2014 r., jak i 2010 r., przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż wypłacane przez ZUS.

W 2015 r. zaobserwowano w skali roku wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** m.in. w grupach: zdrowie, edukacja, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz mieszkanie. Spadek cen odnotowano m.in. w grupach: transport, odzież i obuwie, żywność i napoje bezalkoholowe oraz rekreacja i kultura.

W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek **produkcji zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku, ziemniaków oraz buraków cukrowych**. W zakresie **pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich** nastąpił wzrost pogłowia bydła i trzody chlewnej oraz owiec i drobiu. W skali roku odnotowano wzrost wielkości **skupu** ziemniaków, żywca rzeźnego i mleka. Natomiast mniej niż przed rokiem skupiono pszenicy i żyta oraz drobiu.

Dynamika **produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych** była wyższa zarówno w stosunku do 2014 r., jak i 2010 r. W skali roku, zanotowano wzrost wydajności pracy w przemyśle, któremu towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w cenach bieżących była wyższa w porównaniu z 2014 r., przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności pracy i spadku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji. Wyższa niż rok wcześniej była również wartość **produkcji budowlano-montażowej**.

W 2015 r. w odniesieniu do 2014 r. odnotowano wzrost liczby **mieszkań oddanych do użytkowania**, przy jednoczesnym spadku **przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania**. Liczba **mieszkań**, na których **budowę wydano pozwolenia** zwiększyła się w skali roku, podobnie jak liczba **mieszkań**, których **budowę rozpoczęto**.

W odniesieniu do 2014 r. wzrosła wartość **sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących)**, w tym w największym stopniu m.in. wśród jednostek zgrupowanych w kategorii: pojazdy samochodowe, motocykle, części; prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach oraz meble, RTV, AGD.

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe województwa pomorskiego osiągnęły bardziej korzystne **wyniki finansowe**. Odnotowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych (z wyjątkiem wskaźników płynności I i II stopnia). Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności zmniejszyły się w większym stopniu niż przychody tej działalności, co wpłynęło na poprawę **wskaźnika poziomu kosztów**.

W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost wartości **nakładów inwestycyjnych**, w strukturze których przeważały nakłady na budynki i budowle. W porównaniu z poprzednim rokiem wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przy jednoczesnym spadku liczby nowych inwestycji.

W 2015 r. **obroty ładunkowe** w portach województwa pomorskiego były wyższe zarówno od zanotowanych w roku poprzednim, jak i w stosunku do 2010 r.

BASIC TRENDS

*In 2015, a further (since 2000) increase in the **population** of the Voivodship was observed, which at the end of December amounted to 2308 thousand people. The **number of births** was higher than the **number of deaths**. This resulted in positive **natural increase** which was the highest countrywide per 1000 population.*

***Average paid employment in enterprise sector** was higher in 2015 than a year earlier. The biggest increase was recorded i.a. in sections: information and communication, administrative and support service activities, and in manufacturing.*

*As compared to 2014, more job vacancies were reported in 2015, whereas the number of **registered unemployed persons** decreased. Considering the age of unemployed persons, 25-34 year olds were the largest group. The annual **unemployment rate** decreased to the level below the national rate and the rate recorded in 2010.*

*The results of the **Labour Force Survey (LFS)** for the 4th quarter of 2015, compared to the same period of both the previous year and 2010, show an increase in the number of economically active persons and in activity rate, as well as an increase in the number of employed persons and in employment rate. However, a decrease was recorded in both the number of unemployed persons and unemployment rate, as well as in dependency of non-working people on the working population.*

*In 2015, **average monthly gross wages and salaries in enterprise sector** increased in comparison with the previous year; the most in sections: information and communication, and construction.*

*In Pomorskie Voivodship, the **average number of retirees and pensioners** was higher in 2015 than a year earlier. There was an increase in **average monthly gross retirement and other pension** in relation to both 2014 and 2010. Benefits paid out to individual farmers were characterized by higher growth than those paid by Social Insurance Institution.*

*In 2015, an increase in **prices of consumer goods and services** per year was recorded i.a. in the following groups: health, education, alcoholic beverages and tobacco, and dwelling. A decrease was recorded i.a. in groups: transport, clothing and footwear, food and non-alcoholic beverages, and recreation and culture.*

*In 2015, there was a decrease in **production of basic cereals with mixtures, rape and turnip rape, potatoes as well as of sugar beets**, as compared to the previous year. In the **population of major livestock species**, there was an increase in the number of cattle, pigs, sheep and poultry. An increase was recorded in **procurement** of potatoes, animals for slaughter and milk, while the procurement of wheat, rye and poultry decreased.*

*The dynamics of **sold production of industry in constant prices** was up on both 2014 and 2010. Productivity in industry and the average paid employment also increased.*

***Sold production of construction in current prices** was higher than in 2014. Productivity increased, while the average paid employment in this section declined. The value of **construction and assembly production** was also higher than in 2014.*

*In 2015, in comparison with 2014, more **dwellings** were **completed** but their **average usable floor space** was smaller. More **permits for dwelling construction** were issued. Likewise, more **dwelling constructions began**.*

***Retail sales (in current prices)** increased with respect to 2014, mainly in units dealing in the sales of: motor vehicles, motorcycles, parts; newspapers, books, other sale in specialized stores, and furniture, consumer electronics, household appliances.*

*In 2015, the surveyed non-financial enterprises of Pomorskie Voivodship recorded better **financial results** in comparison with 2014. The basic economic and financial indicators improved, except for liquidity ratios of the first degree (cash ratio) and the second degree (quick ratio). The costs of revenues decreased to a greater extent than the revenues, which resulted in higher **cost-level indicator**.*

*In comparison with the previous year, there was an increase in **investment outlays** in 2015. Outlays on buildings and constructions predominated in the structure of total investments outlays. The estimated value of initiated investments was higher than in the previous year but the number of new investments decreased.*

*In 2015, **cargo turnover** at the seaports of Pomorskie Voivodship was higher both in relation to the previous year and to 2010.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

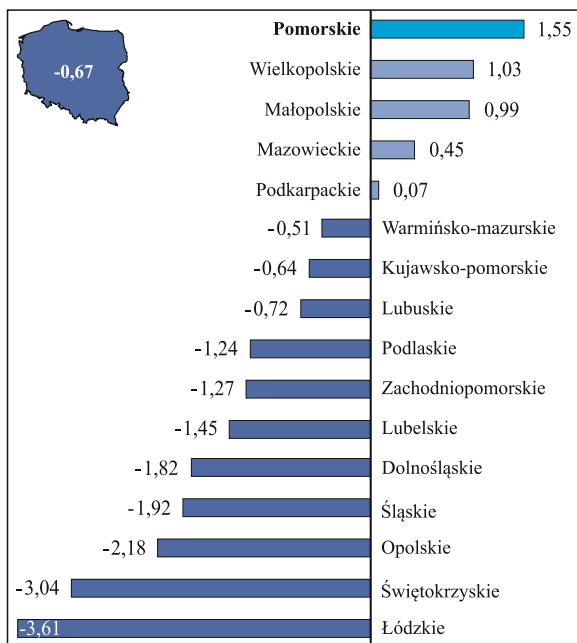
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	Woj. pomorskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	126
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,67	1,55
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ^a na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	0,98
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,2	57,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	51,9	53,7
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	7,5	6,6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	4171,76
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1955,84
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1186,54
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2014 = 100) w %	99,1	99,2
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^c w ha	10,22	18,48
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	41,0	26,9
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,0	100,2
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	565622
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	442691
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	5,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	1221
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	21
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	85,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	95,3
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2014 = 100, ceny bieżące) w %	113,7	113,6
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł	43020	41442

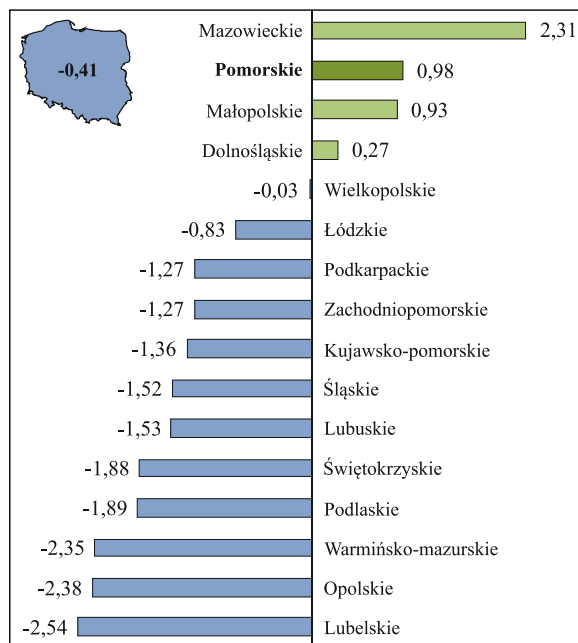
^a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^b Przeciętne w roku. ^c Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. ^d Stan w czerwcu.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

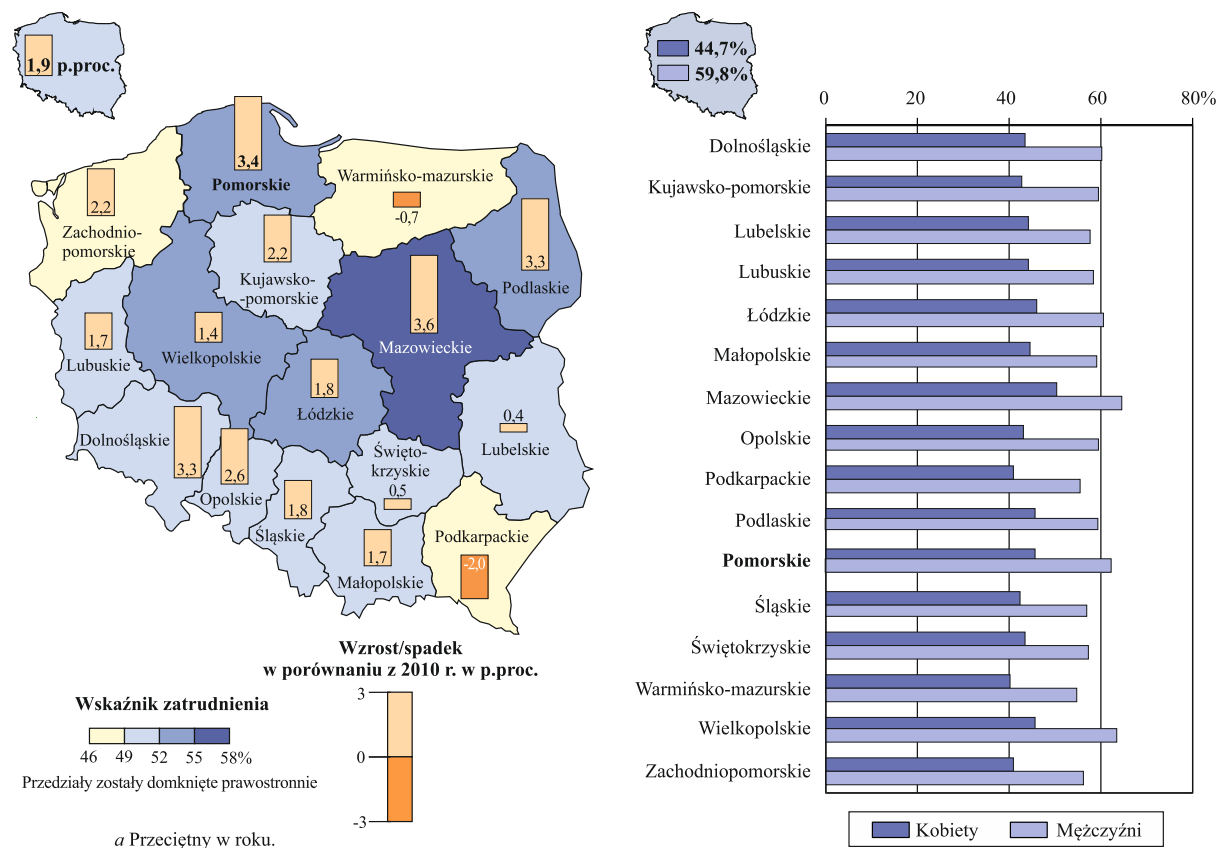

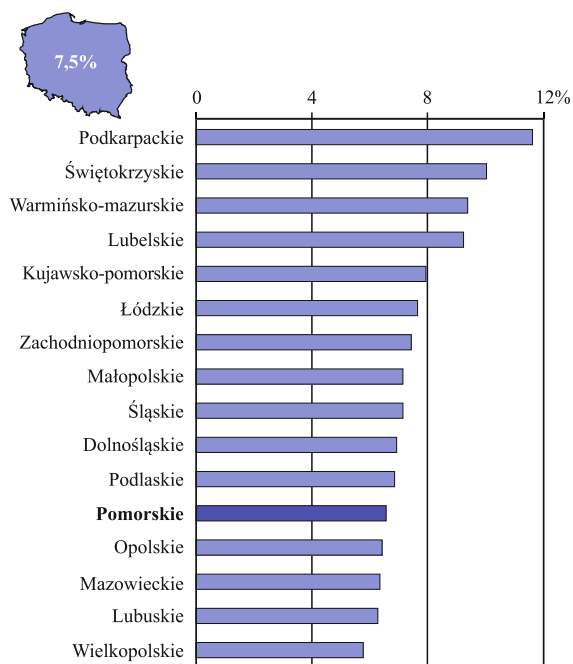
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych^a na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

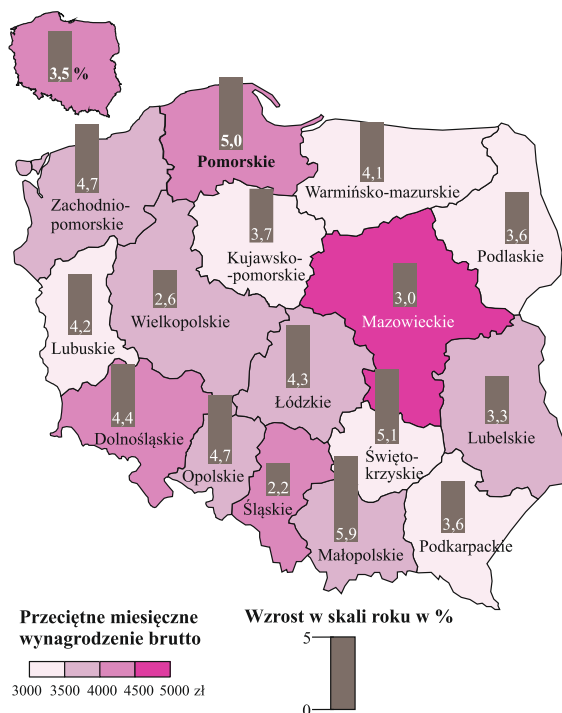
^a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia^a według BAEL w 2015 r.

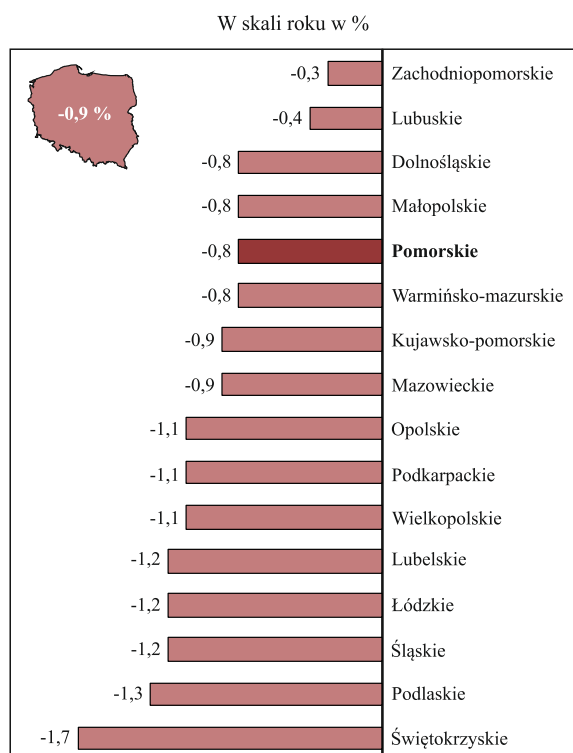

Wyk. 4. Stopa bezrobocia^a według BAEL w 2015 r.^a Przeciętna w roku.

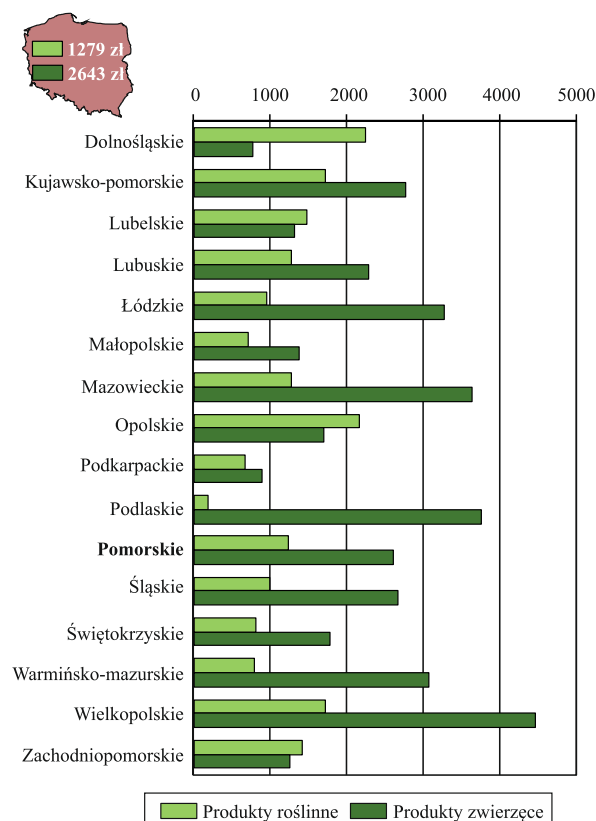
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

Wyk. 6. Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.

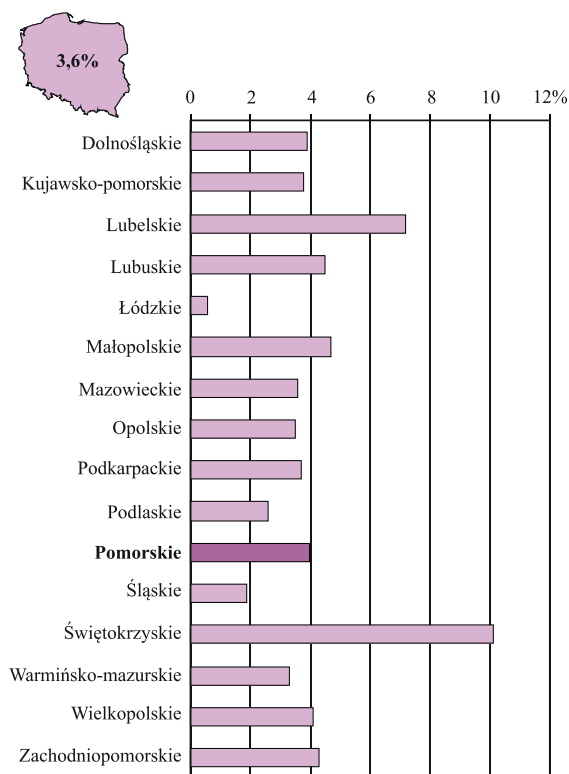
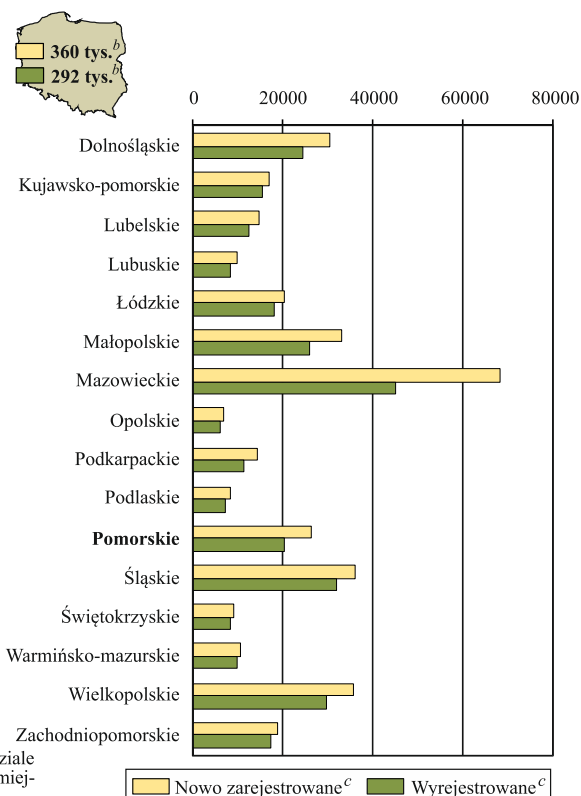
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

 Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2015 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. ^c W ciągu roku.

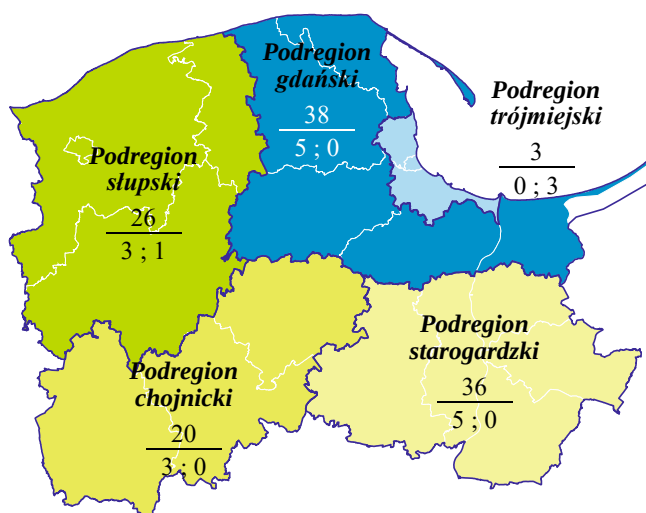
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

liczba gmin
liczba powiatów

liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha
WOJ. POMORSKIE	1831034
podregiony:	
Chojnicki	410515
Gdański	444321
Słupski	524548
Starogardzki	410212
Trójmiejski	41438

Podregion chojnicki	Podregion gdański	Podregion słupski	Podregion starogardzki	Podregion trójmiejski
Powiaty:	Powiaty:	Powiaty:	Powiaty:	Miasta na prawach powiatu:
chojnicki	gdański	bytowski	kwidzyński	Gdańsk
człuchowski	kartuski	lęborski	malborski	Gdynia
kościerski	nowodworski	słupski	starogardzki	Sopot
	pucki		teczewski	
	wejherowski		sztumski	

Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. województwo pomorskie zajmowało powierzchnię 18310 km² (1831034 ha), co stanowiło 5,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 6,0% ogólnej liczby ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 126 osób (6 lokata w kraju). W miastach mieszkało 64,4% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie pomorskim od 2000 r. liczba ludności systematycznie wzrasta. W 2015 r. przyrost naturalny w województwie nadal był dodatni, a liczony na 1000 ludności utrzymuje się od ponad dekady na najwyższym poziomie w kraju.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. ludność województwa pomorskiego liczyła 2307710 osób, tj. o 5633 osoby więcej niż przed rokiem i o 32216 więcej niż w 2010 r. Populacja województwa w końcu grudnia 2015 r. stanowiła 6,0% ogólnej liczby ludności Polski (tyle samo co w poprzednim roku i o 0,1 p.proc. więcej niż w 2010 r.). Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 126 osób (tyle samo co w 2014 r. i o 2 więcej niż w 2010 r.). W Polsce w analizowanych latach gęstość zaludnienia pozostała na niezmiennym poziomie i wyniosła 123 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie bytowskim i człuchowskim.

U w a g a.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38516,7	38484,0	38454,6
w tym kobiety	19869,1	19860,9	19847,2
Miasta	23448,5	23244,5	23202,7
Wieś	15068,2	15239,4	15251,9
Stan w dniu 31 XII:			
w tys.	38529,9	38478,6	38437,2
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tys.	19876,7	19858,8	19839,2
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tys.	23429,1	23216,4	23166,4
w %	60,8	60,3	60,3
Wieś: w tys.	15100,8	15262,3	15270,8
w %	39,2	39,7	39,7

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. POMORSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	2270,7	2298,8	2304,7
w tym kobiety	1163,3	1178,2	1181,6
Miasta	1499,0	1494,3	1487,3
Wieś	771,7	804,5	817,4
Stan w dniu 31 XII:			
w tys.	2275,5	2302,1	2307,7
na 1 km ²	124	126	126
w tym kobiety:			
w tys.	1165,8	1180,1	1183,3
na 100 mężczyzn	105	105	105
Miasta: w tys.	1499,2	1493,3	1486,7
w %	65,9	64,9	64,4
Wieś: w tys.	776,3	808,8	821,0
w %	34,1	35,1	35,6

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Nieznacznie przeważały kobiety, które stanowiły w końcu grudnia 2015 r. 51,3% ogólnej liczby mieszkańców (tyle samo co w 2014 r., a w 2010 r. – 51,2%). W Polsce tendencja była podobna

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

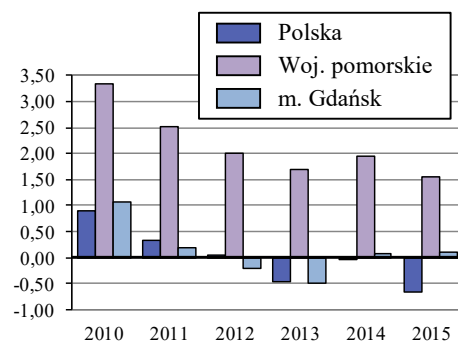
– w analizowanych latach udział kobiet wyniósł 51,6%.

Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w województwie ukształtował się na poziomie analogicznym jak w 2014 r. i 2010 r., osiągając wartość 105, natomiast w Polsce wyniósł on odpowiednio 107.

W województwie pomorskim w okresie styczeń-grudzień 2015 r. zarejestrowano 24596 urodzeń żywych, tj. o 14 mniej niż przed rokiem i o 2294 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 10,67‰ i był niewiele niższy w stosunku do notowanego w 2014 r. (10,71‰) oraz niższy niż w 2010 r. (11,84‰). W 2015 r. pod względem wielkości tego współczynnika województwo pomorskie uplasowało się na 2 pozycji w kraju po województwie mazowieckim (analogicznie jak w 2014 r., natomiast w 2010 r. również 2 pozycja w kraju, ale po województwie wielkopolskim).

W 2015 r. w województwie zmarło 21035 osób, tj. o 909 osób więcej niż przed rokiem i o 1716 więcej niż w 2010 r. **Współczynnik zgonów** w 2015 r. wyniósł 9,13‰, podczas gdy rok wcześniej – 8,75‰, a w 2010 r. – 8,51‰. W porównaniu z innymi województwami wskaźnik ten w 2015 r. był najniższy w kraju (w 2010 r. taka sama pozycja, a w 2014 r. 2 lokata po województwie podkarpackim). W stosunku do 2014 r. nieznacznie zwiększyła się umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 3,70‰ w 2015 r. wobec 3,33‰ w 2014 r. i 4,54‰ w 2010 r. Wskaźnik ten w 2015 r. był niższy niż ogólnopolski (w Polsce wyniósł 4,00‰).

Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I-XII

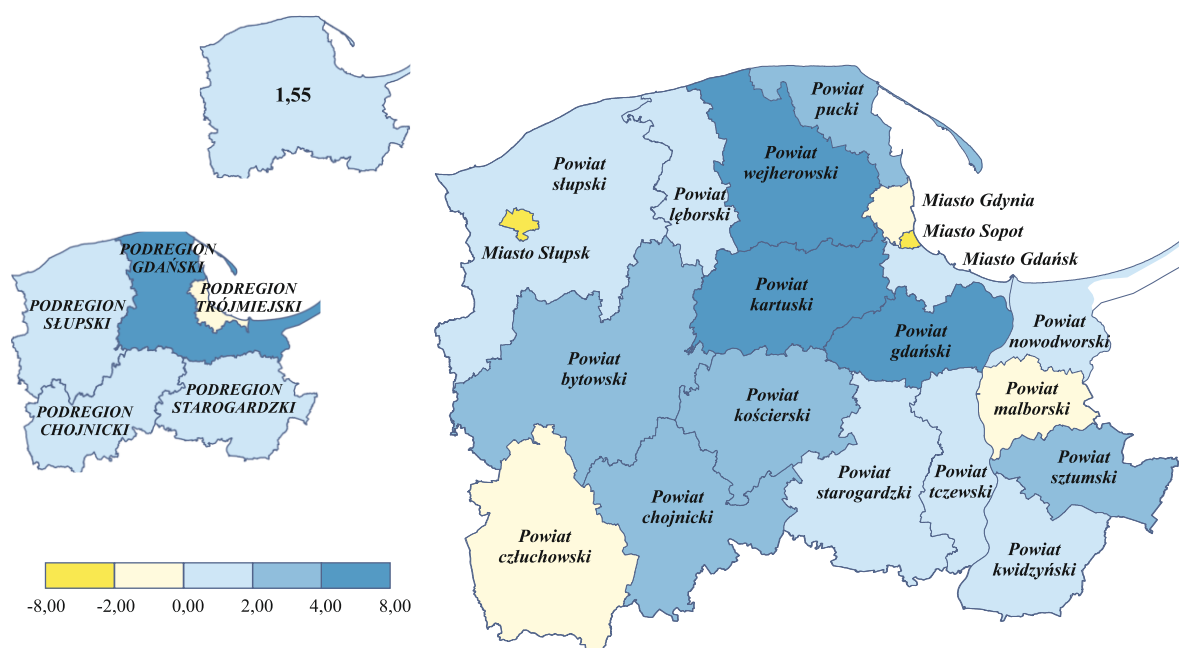
osiągnął on najwyższą wartość w skali całego kraju.

Dla Polski omawiany wskaźnik przyjmował znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych latach. W 2015 r. ponownie ukształtował się na ujemnym poziomie – minus 0,67‰ (minus 0,03‰ w 2014 r.).

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2015 r. ponownie zanotowano dodatni przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła 3561, podczas gdy rok wcześniej 4484, a w 2010 r. – 7571. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 1,55‰ i był niższy niż w 2014 r. (1,95‰) oraz w 2010 r. (3,33‰). W analizowanych latach

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji¹ ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

W województwie pomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował najwyższe wartości (dodatnie) w powiatach graniczących z Trójmiastem, tj. kartuskim, gdańskim i wejherowskim. Najniższe (ujemne) wartości współczynnika odnotowano w miastach na prawach powiatu: Sopocie, Słupsku i Gdyni.

W pomorskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2015 r. zarejestrowano 11858 nowo zawartych małżeństw, tj. o 397 więcej niż przed rokiem i o 1746 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik**

¹ W 2015 r. dla migracji zagranicznych dane za 2014 r.

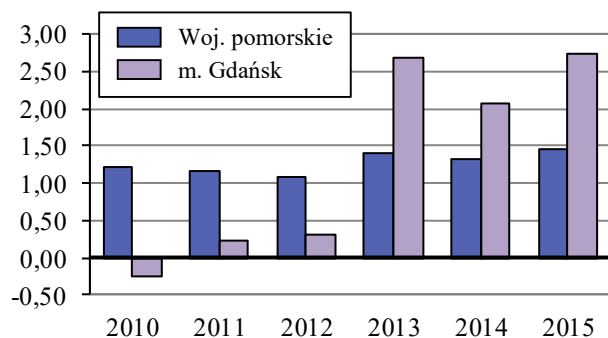
małżeństw, który w omawianym okresie osiągnął poziom 5,15‰, był wyższy niż w 2014 r. (4,99‰), natomiast niższy niż w 2010 r. (5,99‰). W analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie była zbliżona do notowanych w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,90	4,91
Urodzenia żywe	10,73	9,75	9,60
Zgony	9,83	9,78	10,27
w tym niemowląt ^a	4,98	4,22	4,00
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,03	-0,67
Saldo migracji wewnętrznych	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych	-0,05	-0,41	•
WOJ. POMORSKIE			
Małżeństwa	5,99	4,99	5,15
Urodzenia żywe	11,84	10,71	10,67
Zgony	8,51	8,75	9,13
w tym niemowląt ^a	4,54	3,33	3,70
Przyrost naturalny ^b	3,33	1,95	1,55
Saldo migracji wewnętrznych	1,21	1,33	1,45
Saldo migracji zagranicznych	-0,04	-0,47	•
M. GDAŃSK			
Małżeństwa	5,43	4,48	4,87
Urodzenia żywe	10,52	10,08	10,68
Zgony	9,46	10,00	10,57
w tym niemowląt ^a	4,96	3,44	4,26
Przyrost naturalny ^b	1,06	0,08	0,11
Saldo migracji wewnętrznych	-0,24	2,08	2,74
Saldo migracji zagranicznych	x	-0,21	•

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

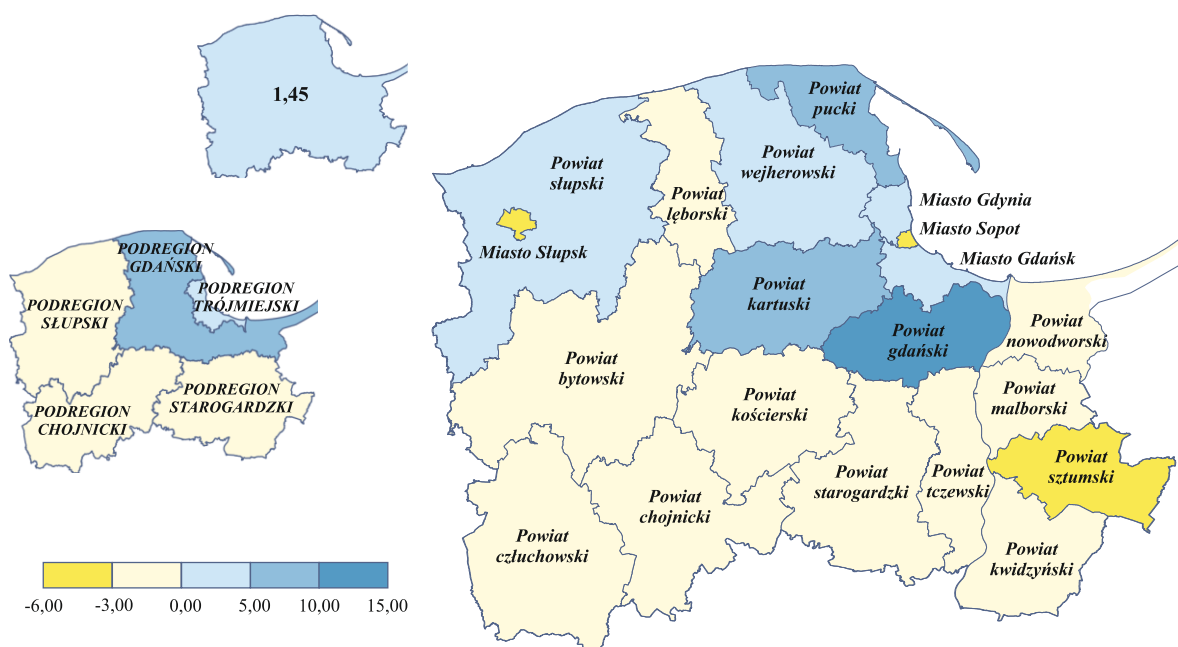
Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I-XII**

W 2015 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w roku poprzednim i w 2010 r., **saldo migracji wewnętrznych** ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym czasie (w 2015 r. – o 3344, w 2014 r. – o 3059, a w 2010 r. – o 2749).

W skali kraju w 2015 r. tylko 5 województw miało dodatnie saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności (województwo pomorskie zajęło 2 miejsce).

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

W przypadku salda migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały w województwie pomorskim według powiatów w 2015 r. zanotowano jego dodatnie wartości w 7 powiatach, w tym najwyższe w powiatach: gdańskim, kartuskim i puckim.

Dane prezentujące ludność w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej),

jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

▪ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim ukształtowało się powyżej poziomu odnotowanego rok wcześniej, przy czym największy wzrost w skali roku zaobserwowano w I kwartale.

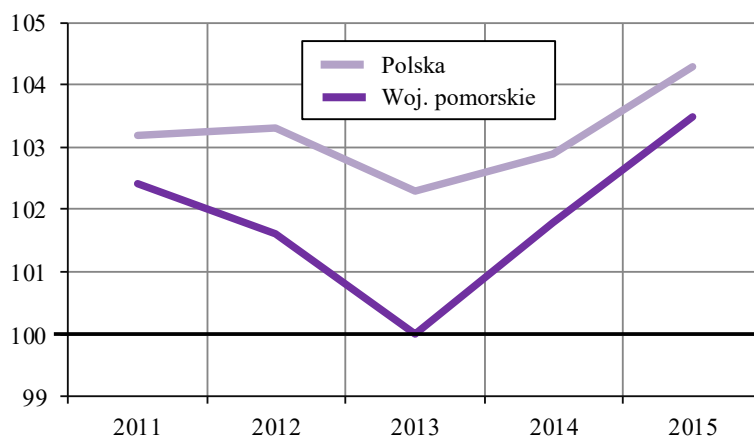
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie 287,4 tys. osób, tj. o 1,7% wyższym w stosunku do poprzedniego roku. W skali kraju w tym okresie odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 1,3%.

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

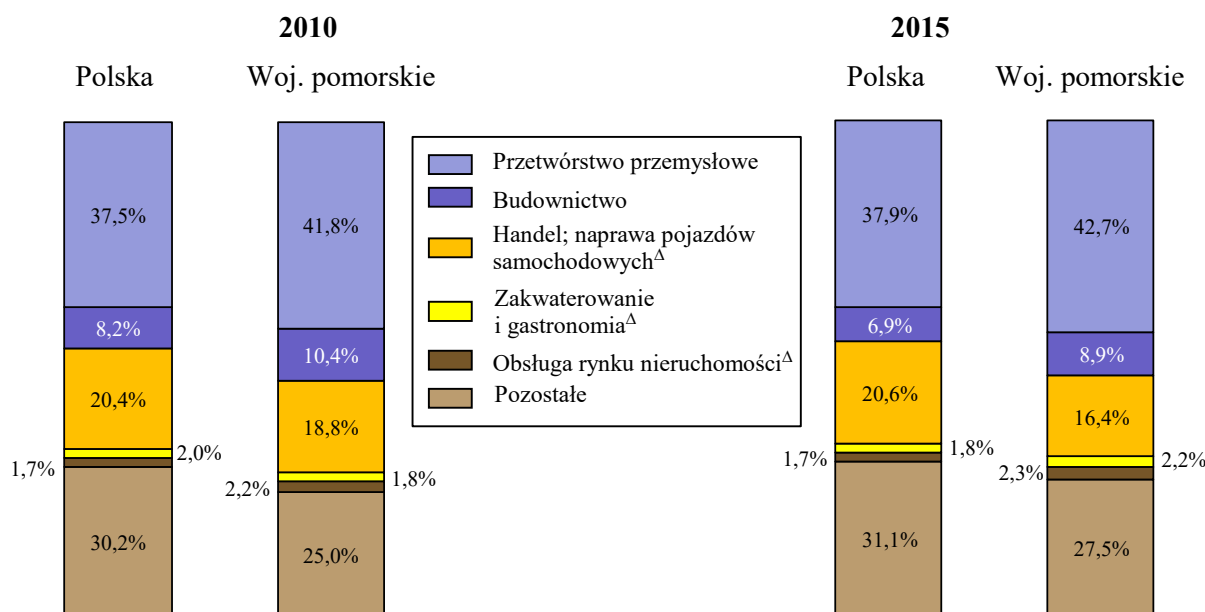
Tabl. 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tys.			2010 = 100	2014 = 100
Polska	5372,6	5529,5	5601,6	104,3	101,3
Woj. pomorskie	277,8	282,7	287,4	103,5	101,7
M. Gdańsk	81,0	80,4	80,8	99,8	100,5

Wyk. 15. Dynamika przeciętnego zatrudnienia
w sektorze przedsiębiorstw
2010 = 100

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD 2007

W województwie pomorskim w 2015 r. wśród prezentowanych sekcji największe przeciętne zatrudnienie odnotowano w przetwórstwie przemysłowym – 122,8 tys. osób (42,7% ogólnej przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw), natomiast jedne z najmniejszych m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii – 6,3 tys. osób (odpowiednio 2,2%).

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2014	2015	2014				2015			
			I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
			analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	282,7	287,4	99,7	101,1	101,5	101,8	102,5	101,4	101,6	101,7
w tym:										
Przemysł	132,3	135,6	98,9	101,1	102,3	103,2	104,7	102,7	102,8	102,5
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	119,4	122,8	100,8	103,4	103,2	104,2	105,4	103,1	103,3	102,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,4	6,5	102,7	101,3	102,1	102,1	101,1	101,0	100,2	101,0
Budownictwo	26,5	25,7	91,4	91,9	92,0	91,2	97,2	96,0	97,2	96,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	46,2	47,2	97,3	98,5	98,5	98,0	101,1	100,7	100,6	102,3
Transport i gospodarka magazynowa	22,2	22,7	101,2	102,0	102,6	103,3	103,0	102,5	101,8	102,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,2	6,3	110,4	107,1	103,8	102,9	98,8	101,6	102,1	101,8
Informacja i komunikacja	9,3	9,8	103,4	104,9	105,2	103,4	104,9	104,0	102,4	104,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,7	6,5	99,2	99,1	98,6	99,0	95,6	96,2	96,3	97,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	16,0	16,5	116,1	117,2	116,1	116,3	102,1	102,6	106,1	102,9

Większe niż w 2014 r. przeciętne zatrudnienie zanotowano m.in. w: informacji i komunikacji (o 4,7%), administrowaniu i działalności wspierającej oraz przetwórstwie przemysłowym (po 2,9%). Natomiast spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w budownictwie (o 3,1%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,0%).

▪ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (największy wśród osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy) oraz spadek stopy bezrobocia rejestrowanego.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 77,7 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 19,1 tys. osób, tj. o 19,7%), jak i od zanotowanej w 2010 r. (o 27,0 tys. osób, tj. o 25,8%). W skali kraju na koniec 2015 r. liczba bezrobotnych była o 14,3% niższa niż rok wcześniej (w 2014 r. spadek o 15,4%), natomiast w stosunku do 2010 r. odnotowano niższy niż w skali województwa spadek, który wyniósł 20,0%.

*Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 674, z późniejszymi zmianami).*

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4*	9,8

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. POMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	104,7	96,8	77,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	178,7	140,4	133,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	174,3	157,8	152,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	63	43	19
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,3	11,1*	9,0
M. GDAŃSK			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	10,9	12,0	8,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	24,1	18,0	16,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	22,7	19,9	19,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	22	33	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	5,4	5,5*	4,1

^a W ciągu roku.

W województwie pomorskim w końcu 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich powiatach (najwyższy w powiecie sztumskim – o 32,3%, a najniższy w powiecie puckim – o 9,9%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

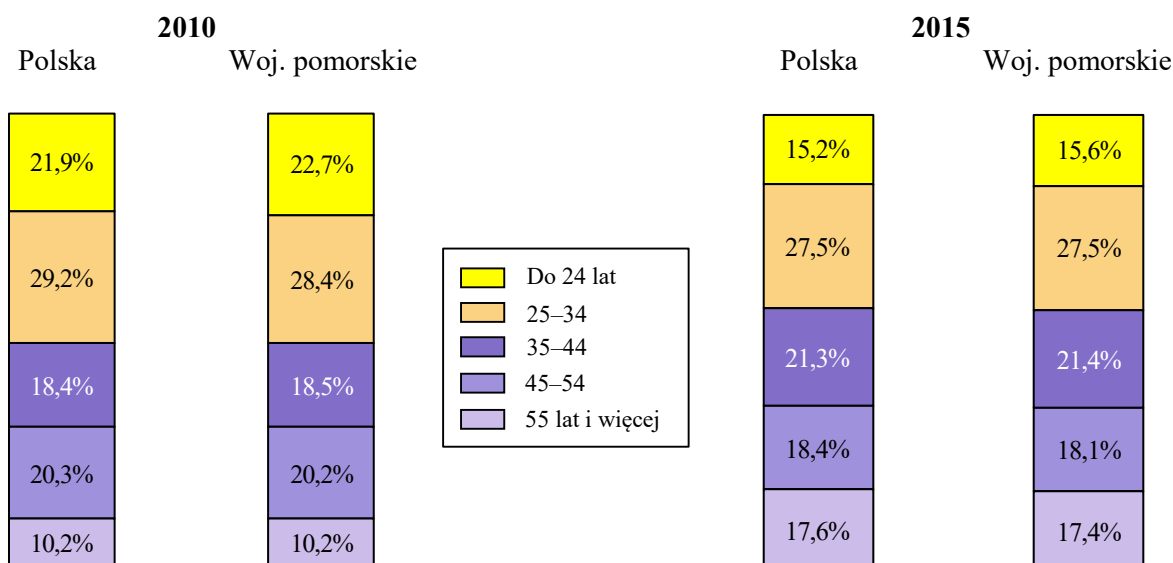
W omawianym okresie 83,6% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2014 r. – 85,3%), 87,4% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 86,0%), a 45,2% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 44,8%).

W końcu grudnia 2015 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych zarejestrowanych przeważały kobiety. Stanowiły one 57,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (wzrost w ciągu roku o 1,5 p.proc.), a ich liczba była o 17,6% niższa niż rok wcześniej.

Biorąc pod uwagę wiek, bezrobocie rejestrowane nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (21,4 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,1 p.proc. do 27,5%). Natomiast udział bezrobotnych osób w wieku 55 lat i więcej zwiększył się o 1,4 p.proc. i wyniósł 17,4%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**

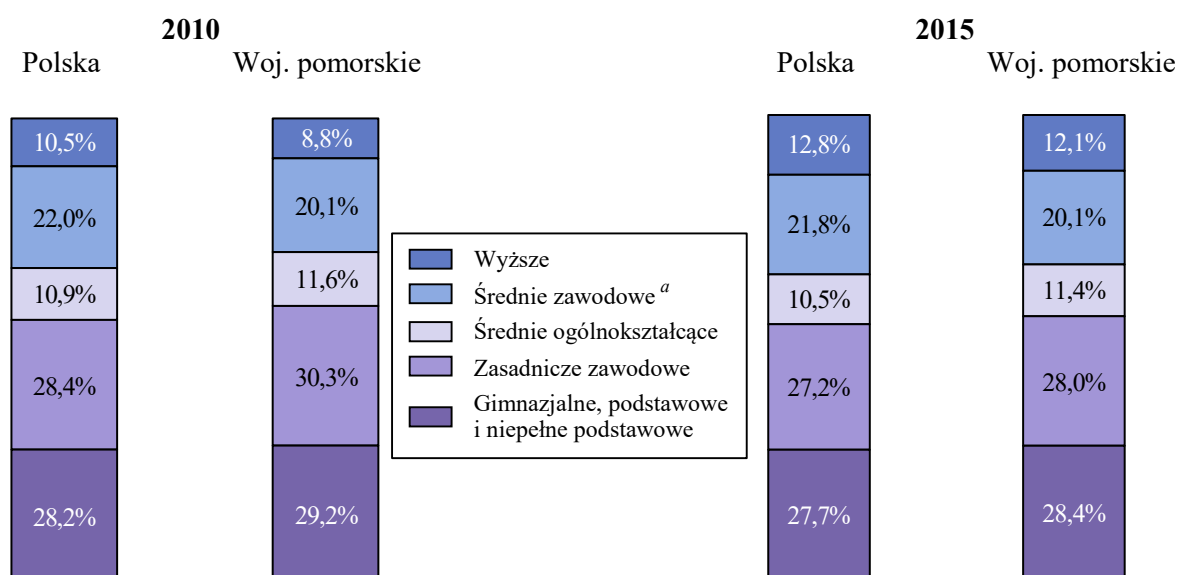
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 28,4% i 28,0% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych). Coraz większe problemy na rynku pracy miały również osoby z wyższym wykształceniem, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wzrósł o 0,9 p.proc. w stosunku do 2014 r. i o 3,3 p.proc. w porównaniu z 2010 r.

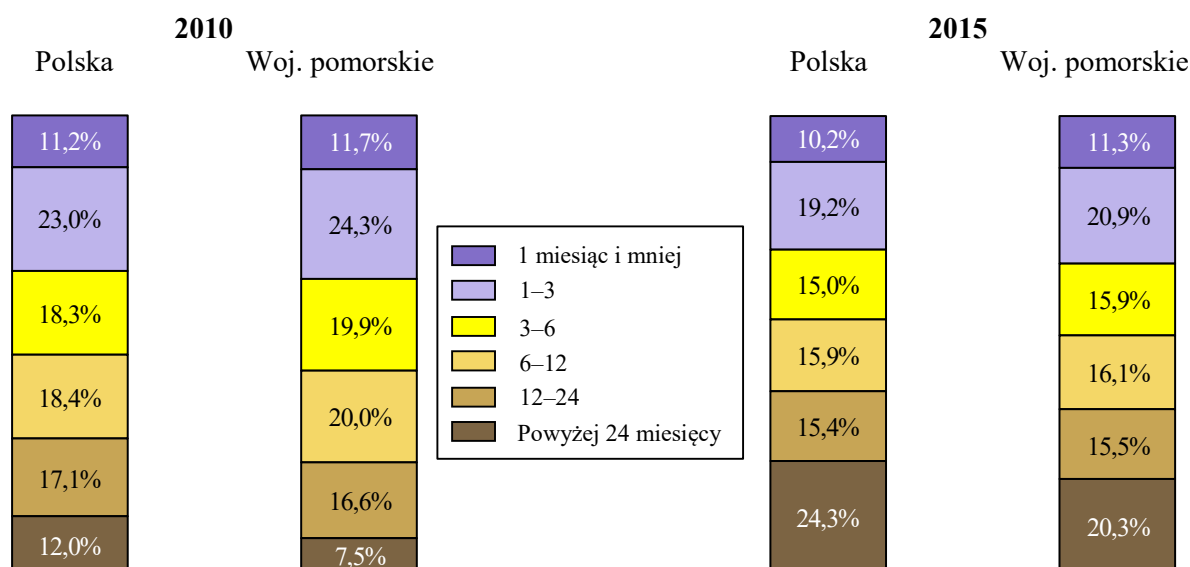
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**

Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych zarejestrowanych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy najwyższy wzrost udziału (o 1,9 p.proc.) w ujęciu rocznym w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 miesiąc i mniej (w stosunku do 2010 r. spadek o 0,4 p.proc.). Natomiast w stosunku do 2014 r. najbardziej zmniejszył się udział osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy – o 2,8 p.proc., a w porównaniu z 2010 r. spadek o 1,1 p.proc.

Wyk. 19. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Uwzględniając długość stażu pracy, największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1-5 lat oraz 10-20 lat, które łącznie stanowiły blisko 40% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (odpowiednio 23,2% i 16,7%).

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2015 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa niż rok wcześniej. Największy spadek odnotowano w przypadku osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 25,7%), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych również zmniejszył się (o 1,2 p.proc. do 15,6%). Najliczniejszą grupą bezrobotnych zarejestrowanych byli długotrwale bezrobotni, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., zmniejszył się o 2,6 p.proc. do poziomu 51,5%. Zanotowano także m.in. wzrost udziału osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (o 1,3 p.proc. do 27,1%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,5 p.proc. do 7,5%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie pomorskim

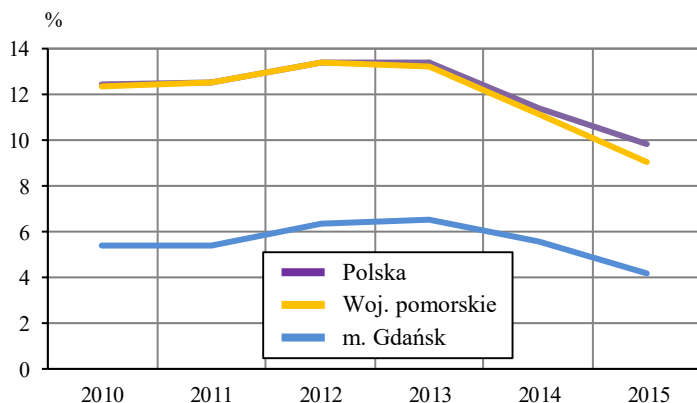
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tys. osób	116,2	100,3	95,2	96,8	98,0	82,4	77,2	77,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	91,8	88,9	85,8	84,8	84,3	82,1	81,1	80,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tys. osób	37,7	66,7	101,8	140,4	34,6	63,5	97,3	133,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	83,2	85,4	86,1	88,6	92,0	95,2	95,6	95,0
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tys. osób	35,7	80,5	120,7	157,8	33,4	77,8	116,9	152,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	106,6	100,8	99,0	99,2	93,8	96,6	96,8	96,6
Płynność bezrobocia (napływ minus odpływ) w tys. osób	2,0	-13,8	-18,9	-17,4	1,2	-14,3	-19,5	-19,1
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,3	11,7	11,2	11,1*	11,2	9,6	9,0	9,0

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w 2015 r. zmniejszała się w kolejnych miesiącach w porównaniu z odpowiednim okresem 2014 r. W końcu grudnia 2015 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 9,8% i był niższy od poziomu z 2014 r. o 1,6 p.proc., natomiast w porównaniu z 2010 r. był niższy o 2,6 p.proc. W województwie w końcu 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,0% (6 lokata w kraju) i była o 2,1 p.proc. niższa niż rok wcześniej oraz o 3,3 p.proc. niższa w stosunku do 2010 r.

Wyk. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

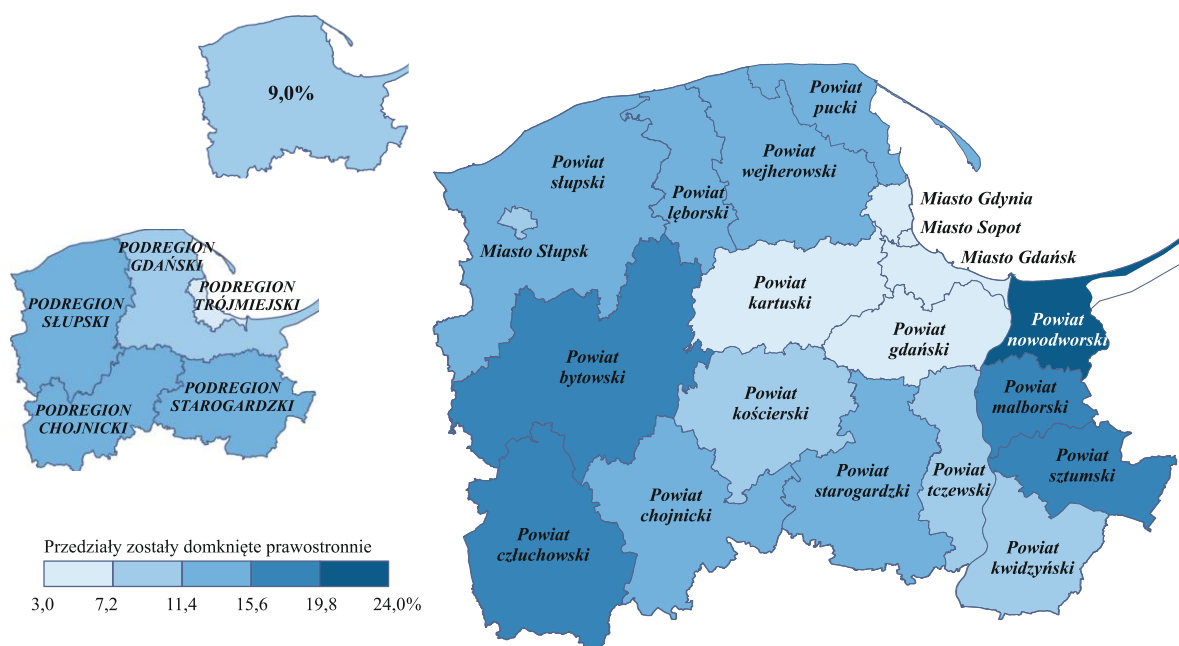

Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach i wyniósł on od 6,3 p.proc. w powiecie sztumskim do 0,8 p.proc. w Gdyni i Sopocie. Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powia-

tach wyniosła 20,7 p.proc. i w skali roku zmniejszyła się o 1,7 p.proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: nowodworskim (24,0%), malborskim (19,3%) oraz człuchowskim (19,0%), natomiast najniższą – w miastach na prawach powiatu: Sopocie (3,3%), Gdańsku (4,1%) i Gdyni (5,0%).

Wyk. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2015 r. w województwie pomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 133,4 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 7,0 tys., tj. o 5,0%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 45,4 tys., tj. o 25,4%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do 2014 r. wzrósł o 0,6 p.proc. i wyniósł 79,9%. Natomiast w skali roku zmniejszył się do 4,4% (o 0,4 p.proc.) odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie pomorskim w ciągu 2015 r. skreślono 152,5 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 3,4%) i mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. (o 12,5%). Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 76,0 tys. osób (wobec 73,8 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 3,1 p.proc. do 49,9%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek zmniejszył się do 24,2%, tj. o 4,0 p.proc.), osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (spadek do 6,0%, tj. o 0,3 p.proc.), a także osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (spadek do 8,7%, tj. o 0,4 p.proc.).

W 2015 r. w województwie pomorskim bilans bezrobotnych zarejestrowanych, analogicznie jak w roku poprzednim, kształtował się korzystnie. W ciągu roku zarejestrowano o 19,1 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 87,5% (w Polsce wskaźnik ten wyniósł 90,0%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim w ciągu 2015 r. miały do dyspozycji 87,1 tys. ofert pracy, o 27,7% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2015 r. na 1 ofertę pracy przypadało 19 bezrobotnych (wobec 43 przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w kraju (o 12 osób). Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem miała miejsce w Słupsku (7 osób), powiecie puckim (8 osób na 1 ofertę) oraz w powiecie kwidzyńskim (9 osób).

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie pomorskim wykazały w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- wzrost liczby aktywnych zawodowo oraz współczynnika aktywności zawodowej,
- wzrost liczby pracujących i wskaźnika zatrudnienia,
- spadek liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia,
- spadek przeciętnego czasu poszukiwania pracy,
- spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

Na podstawie wyników kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, w IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie pomorskim liczyła 1065 tys. osób i była o 4,6% większa niż przed rokiem; natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. wzrost liczby aktywnych zawodowo wyniósł 21,4%. W IV kwartale 2015 r. wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mężczyźni (55,8%) oraz osoby mieszkające w miastach (66,1%).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

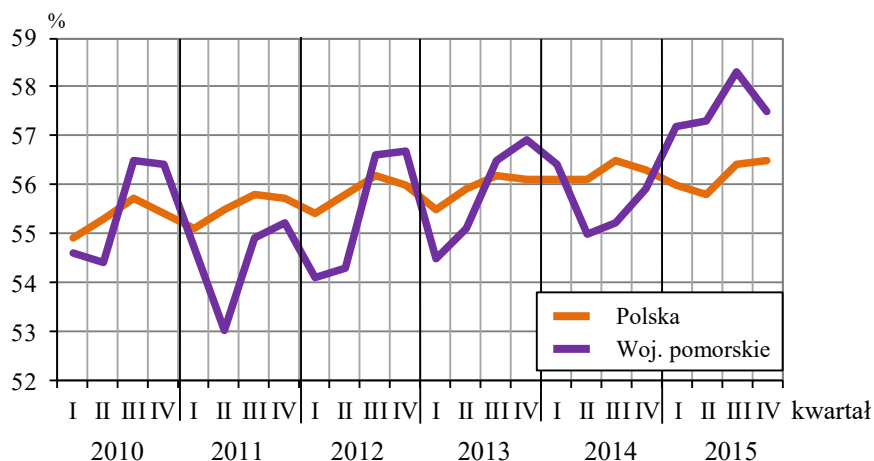
Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

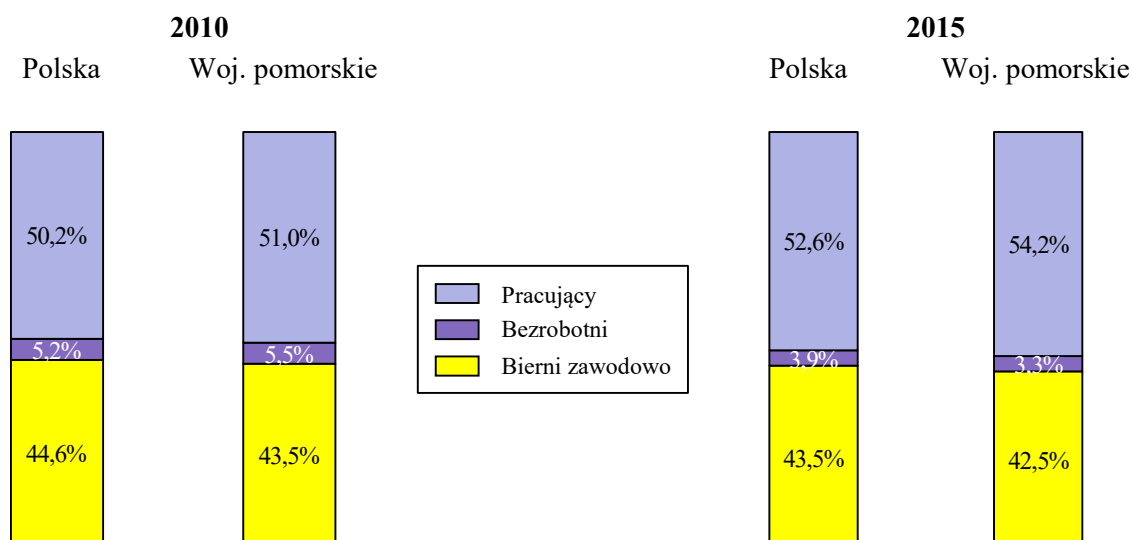
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17427	17489
pracujący	15557	16018	16280
bezrobotni	1597	1410	1210
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13473
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
WOJ. POMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	877	1018	1065
pracujący	792	944	1004
bezrobotni	85	74	61
Bierni zawodowo w tys.	677	803	787
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,4	55,9	57,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	51,0	51,8	54,2
Stopa bezrobocia w %	9,7	7,3	5,7

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2015 r. w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,5% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,5%), co oznacza w ujęciu rocznym wzrost o 1,6 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – wzrost o 1,1 p.proc. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 0,2 p.proc. i o 1,1 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (66,4% wobec 49,2%). Na tle kraju w IV kwartale 2015 r. odnotowano w województwie pomorskim najwyższy wzrost omawianego współczynnika w stosunku do IV kwartału poprzedniego roku wśród kobiet (o 1,9 p.proc.) oraz w miastach (o 1,5 p.proc.).

Wyk. 22. Współczynnik aktywności zawodowej

Wyk. 23. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**

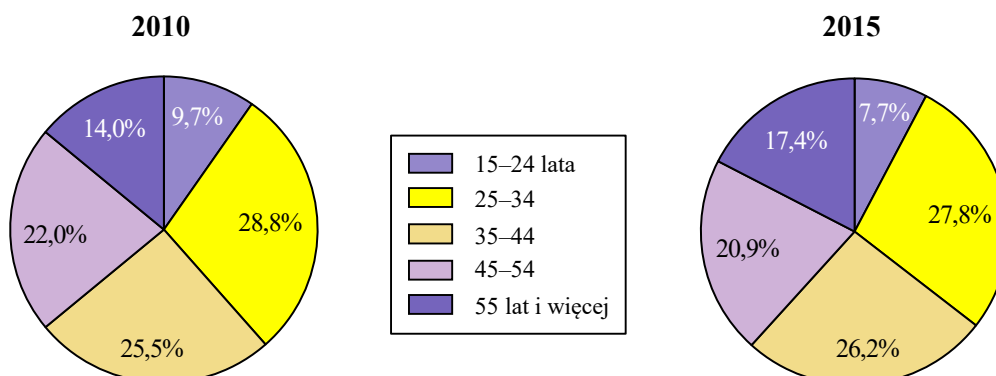
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

W strukturze ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2015 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. udział pracujących zwiększył się o 2,4 p.proc., a udział bezrobotnych zmniejszył się o 0,8 p.proc. Natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. udział pracujących wzrósł o 3,2 p.proc., a odsetek liczby bezrobotnych zmniejszył się o 2,2 p.proc. W skali kraju udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się o 0,9 p.proc. w IV kwartale 2015 r. w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. oraz o 2,6 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2010 r., a udział bezrobotnych zmniejszył się odpowiednio o 0,7 p.proc. i 1,3 p.proc.

W IV kwartale 2015 r. liczba osób pracujących wyniosła 1004 tys. i zwiększyła się o 6,4% w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. Liczba pracujących kobiet wzrosła o 7,0%, a liczba pracujących mężczyzn o 5,9%. Wyższy wzrost zaobserwowano w stosunku do IV kwartału 2010 r., gdzie liczba pracujących zwiększyła się o 212 tys. osób, tj. o 26,8%, wzrost dotyczył obu płci. W IV kwartale 2015 r. w populacji pracujących mniejszy udział miały kobiety (44,2%). Biorąc pod uwagę wiek pracujących w IV kwartale 2015 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,7%) oraz 55 lat i więcej (17,4%).

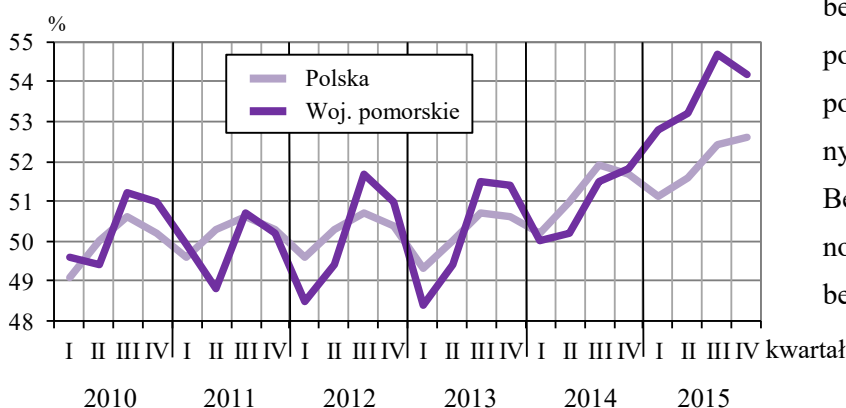
Wyk. 24. Struktura pracujących w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w IV kwartale 2015 r. wyniósł 54,2% (w kraju – 52,6%). W IV kwartale 2015 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. odnotowano wzrost omawianego wskaźnika zarówno w miastach (o 2,0 p.proc. do 55,0%), jak i na wsi (o 2,9 p.proc. do 52,8%), co oznacza największy, obok województwa dolnośląskiego, wzrost wskaźnika w kraju.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

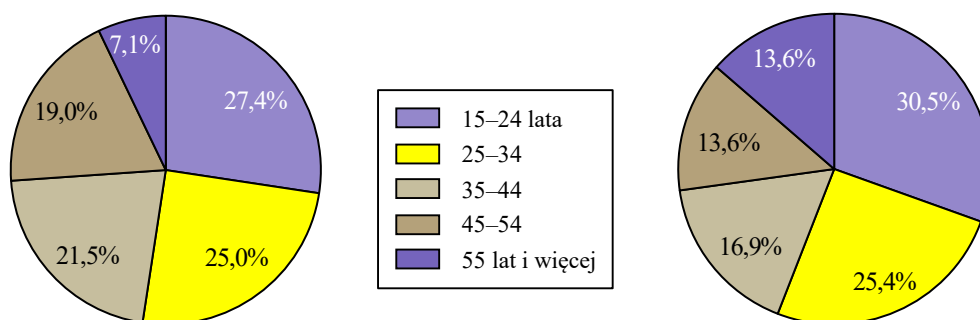
W IV kwartale 2015 r. liczba bezrobotnych w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 61 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 17,6%. Bezrobotni zarejestrowani stanowili 57,4% ogólnej liczby bezrobotnych.

W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 24 tys. (tj. o 28,2%). W IV kwartale 2015 r. wśród ogólnej liczby bezrobotnych w województwie większość (56,7%) stanowili mężczyźni.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie pomorskim w IV kwartale 2015 r. wykazała, że najliczniejsze grupy tworzyły osoby należące do niższych przedziałów wiekowych, tj. 15-24 i 25-34 lata (odpowiednio 30,5% i 25,4% ogólnej liczby bezrobotnych), natomiast najmniejszy udział w zbiorowości bezrobotnych miały osoby w przedziałach wiekowych 45-54 oraz 55 lat i więcej (po 13,6%).

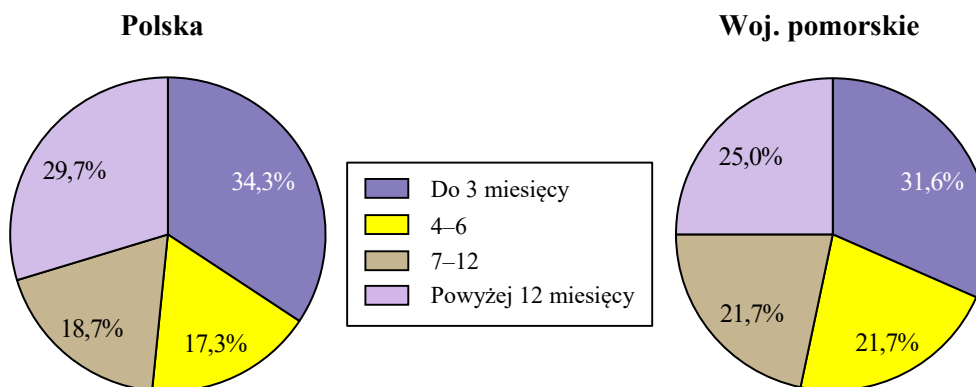
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. w województwie pomorskim wyniósł 10,6 miesiąca (w kraju – 11,8 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten skrócił się o 1,1 miesiąca (w Polsce – o 0,2 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie pomorskim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 15 tys. i stanowiła 25,0% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie (wobec 36,5% rok wcześniej). Natomiast w kraju odsetek ten wyniósł 29,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 5,5 p.proc.

Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.**

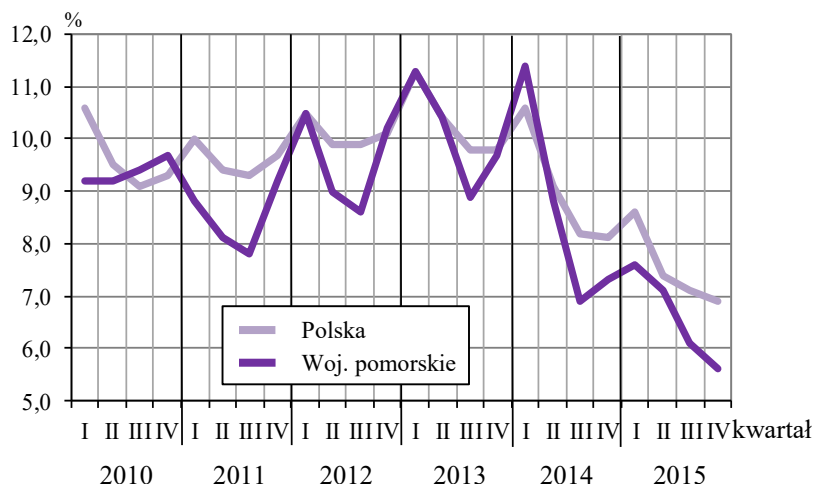

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 5,7% i była o 1,2 p.proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W skali roku obniżyła się o 1,6 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. – o 4,0 p.proc. (w Polsce – odpowiednio o 1,2 p.proc. i 2,4 p.proc.). W IV kwartale

2015 r. w województwie analizowany wskaźnik był niższy w miastach (5,3%) niż na wsi (6,6%), przy czym w miastach zmniejszył się w skali roku o 0,9 p.proc., a na wsi – o 2,6 p.proc. Stopa bezrobocia wśród mężczyzn w województwie pomorskim zmniejszyła się o 1,8 p.proc. do 5,7%, natomiast wśród kobiet o 1,5 p.proc. i osiągnęła najniższy poziom w kraju – 5,5 % (obok województwa wielkopolskiego).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

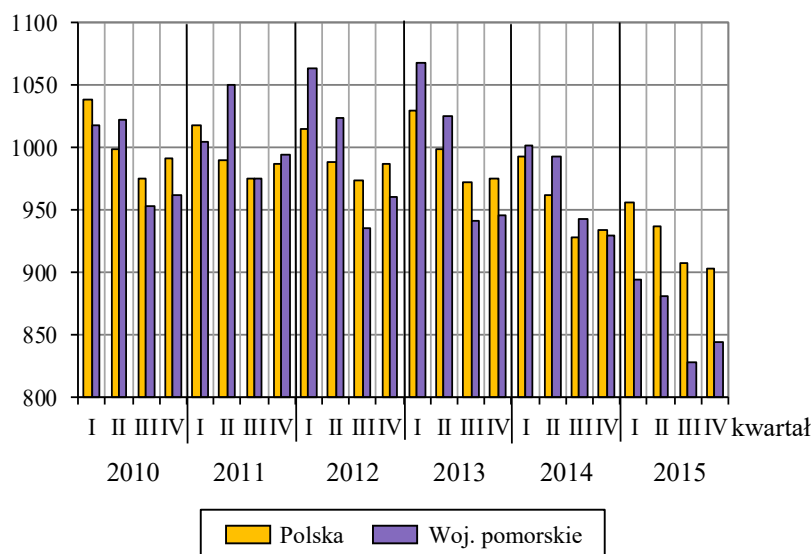
Wyk. 28. Stopa bezrobocia

W omawianym okresie w województwie pomorskim zbiorowość biernych zawodowo liczyła 787 tys. osób i stanowiła 42,5% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju odpowiednio 13473 tys. i 43,5%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 2,0%, a w stosunku do analogicznego okresu

2010 r. była wyższa o 16,2%. W skali kraju liczebność biernych zawodowo zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% w ciągu roku i o 2,6% w stosunku do 2010 r. Większość osób biernych zawodowo w województwie to kobiety, których udział w IV kwartale 2015 r. wyniósł 61,8%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2015 r. na 1000 pracujących przypadało 845 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej było to 929 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 962 osoby.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
- „Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku,
- „Rynek pracy w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej), jak również w Banku Danych Lokalnych.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. W skali roku zwiększył się zarówno czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw, jak i przeciętne wynagrodzenie brutto za godzinę pracy.

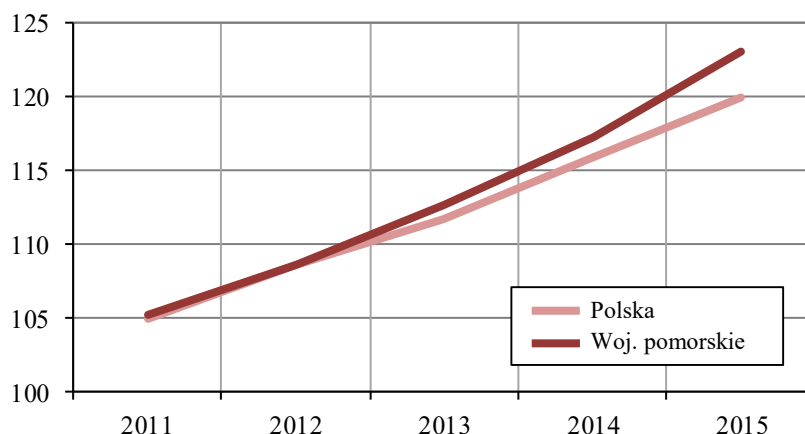
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w zł			2010 = 100	2014 = 100
Polska	3434,62	3980,24	4121,41	120,0	103,5
Woj. pomorskie	3388,40	3974,86	4171,76	123,1	105,0
M. Gdańsk	4289,57	4930,19	5149,60	120,0	104,5

W 2015 r. w województwie pomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4171,76 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 5,0%. W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 4121,41 zł, co oznacza wzrost o 3,5% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju po województwach mazowieckim, śląskim i dolnośląskim.

***Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

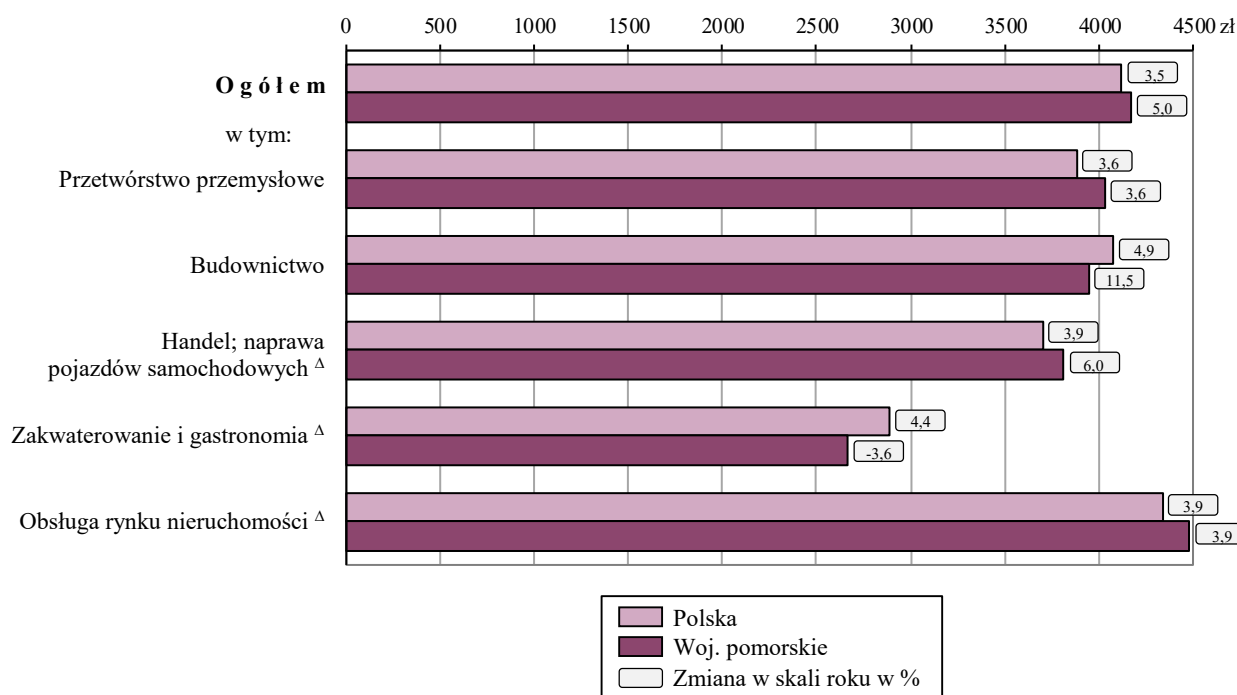
Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne miesięczne 2010 = 100

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2014	2015	2014				2015			
			I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	w zł		analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	3974,86	4171,76	104,2	103,6	103,8	104,2	105,5	105,0	104,9	105,0
w tym:										
Przemysł	4047,80	4174,12	105,4	103,6	104,3	104,2	102,2	102,4	102,4	103,1
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	3899,05	4039,15	107,1	105,5	105,6	105,5	103,2	102,9	102,7	103,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4242,37	4219,42	102,5	101,2	101,5	103,7	101,5	100,8	101,3	99,5
Budownictwo	3539,43	3947,11	101,2	100,6	100,2	101,0	112,6	111,8	112,2	111,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3595,05	3810,96	103,7	105,4	105,1	105,6	107,8	107,0	106,6	106,0
Transport i gospodarka magazynowa	4391,41	4561,33	102,9	100,9	101,8	102,3	104,0	104,6	103,7	103,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2763,58	2664,02	98,9	102,7	103,4	103,7	101,7	96,4	97,0	96,4
Informacja i komunikacja ...	6526,09	7297,30	105,4	107,4	103,8	108,3	116,5	113,9	116,4	111,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4316,04	4484,40	103,9	102,9	103,7	103,3	102,7	103,4	104,1	103,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2619,51	2881,67	99,4	99,4	100,7	101,0	106,9	108,4	106,7	110,0

Wyk. 31. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2015 r.

W województwie pomorskim w stosunku do 2014 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw odnotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 11,8%), w budownictwie (o 11,5%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,0%). Niższe niż w 2014 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 3,6%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,5%).

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim zanotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja oraz transport i gospodarka magazynowa, gdzie przekroczyły one odpowiednio o 74,9% i o 9,3% średnią wojewódzką. Najniższe wynagrodzenia zaobserwowano natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio o 36,1% i o 30,9% niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2015 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 511,7 mln godzin, tj. o 8,3 mln (o 1,6%) więcej niż przed rokiem.

Największą liczbę godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 218,8 mln (42,8% ogólnej liczby przepracowanych godzin), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 83,7 mln (16,4%) oraz budownictwo – 46,4 mln (9,1%).

W 2015 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 148 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 28,12 zł. W porównaniu z 2014 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 5,0%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w informacji i komunikacji – 48,48 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 17,33 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Rynek pracy w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej), jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie pomorskim w 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano również wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wzrost wielkości świadczeń wypłacanych rolnikom indywidualnym był wyższy, niż wypłacanych przez ZUS.

W 2015 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 448,8 tys. osób i była wyższa od notowanej przed rokiem o 1,7 tys. osób, tj. o 0,4% oraz niższa o 6,8 tys. osób, tj. o 1,5% w stosunku do 2010 r. W kraju, w omawianym roku, świadczenia otrzymywało przeciętnie 8476,9 tys. osób, tj. o 0,1% więcej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2014 = 100	

POLSKA ^a

Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,7	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8

WOJ. POMORSKIE

Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	455,6	447,1	448,8	98,5	100,4
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	413,2	409,2	411,1	99,5	100,4
rolników indywidualnych	42,5	37,9	37,8	89,0	99,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1580,15	1900,33	1955,84	123,8	102,9
w tym emerytura	1686,89	2016,22	2066,78	122,5	102,5

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2014 = 100

WOJ. POMORSKIE (dok.)

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto				
rolników indywidualnych w zł	955,08	1150,49	1186,54	124,2
w tym emerytura	1019,37	1198,55	1232,81	120,9
				103,1
				102,9

W 2015 r. udział osób pobierających świadczenia emerytalne i rentowe w województwie pomorskim w ogólnej zbiorowości emerytów i rencistów w Polsce wyniósł 5,3% (analogicznie jak w 2014 r.). Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa pomorskiego stanowili 5,7% ogólnej ich liczby w Polsce, a pobierający wypłaty z KRUS – 3,1%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2015 r. emerytury i renty z ZUS w województwie pomorskim otrzymywało 411,1 tys. osób, tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem i o 0,5% mniej niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się przeciętna liczba emerytów (o 1,8%). Zmniejszyła się natomiast zarówno przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,4%), jak i liczba osób pobierających renty rodzinne wypłacane przez ZUS (o 0,3%).

W 2015 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (68,6% ogólnej liczby świadczeniobiorców ZUS), a najmniej – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (13,2%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	448,0	445,8	447,2	447,1	447,8	448,2	448,6	448,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,2	98,8	99,3	99,5	100,0	100,6	100,3	100,4
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	409,8	407,7	409,2	409,2	410,3	410,6	410,8	411,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,4	98,9	99,4	99,7	100,1	100,7	100,4	100,4
rolników indywidualnych	38,2	38,1	38,0	37,9	37,5	37,6	37,7	37,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	97,5	97,6	97,6	97,7	98,3	98,8	99,4	99,8

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim (dok.)

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1870,27	1898,52	1896,54	1900,33	1928,17	1942,62	1949,77	1955,84
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,0	104,1	103,5	103,2	103,1	102,3	102,8	102,9
rolników indywidualnych	1140,22	1146,19	1148,70	1150,49	1167,19	1184,32	1186,18	1186,54
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	103,7	102,6	102,3	102,2	102,4	103,3	103,3	103,1

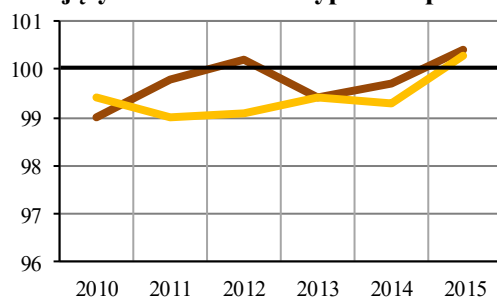
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Podobnie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalne i rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku większości kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie ich zbiorowości w porównaniu z 2014 r. Emerytury i renty

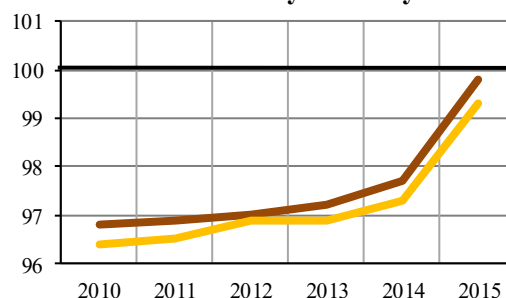
rolnicze w 2015 r. pobierało 37,8 tys. osób (o 0,2% mniej niż przed rokiem i o 11,0% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku spadek liczby świadczeniobiorców zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 1,1%) oraz osób korzystających z rent rodzinnych (o 0,2%). Wzrosła natomiast liczba osób pobierających emerytury (o 0,1%). Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, wśród rolników indywidualnych, korzystających ze świadczeń społecznych, również dominowali emeryci – ich odsetek wyniósł 71,9%. Najniższy udział stanowiły natomiast osoby pobierające renty rodzinne (4,4% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS).

Wyk. 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów
rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Woj. pomorskie

Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2015 r. w województwie pomorskim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1955,84 zł i była wyższa o 2,9% w porównaniu z poprzednim rokiem (w kraju odpowiednio 1980,96 zł, wzrost o 3,0%). To samo świadczenie po-

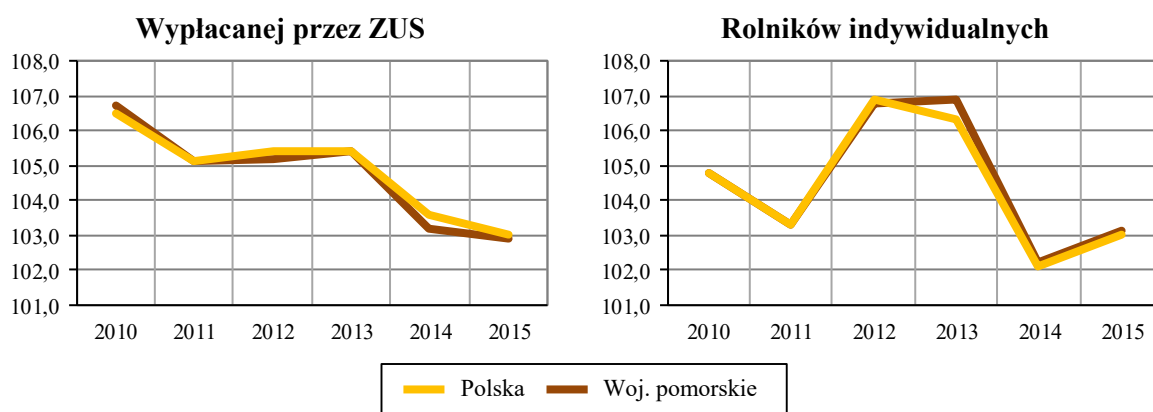
bierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1186,54 zł, co oznacza wzrost o 3,1% w ciągu roku (w kraju odpowiednio 1179,63 zł, wzrost o 3,0%).

Tendencję wzrostową przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W województwie pomorskim w szybszym tempie rosła prze-

Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

ciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS (w ostatnim roku różnica wyniosła 0,2 p.proc.). W kraju tempo wzrostu było jednakowe. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w ciągu ostatniego roku w województwie odnotowano w przypadku renty rodzinnej wypłacanej przez KRUS (o 4,5%), a w kraju – w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez KRUS (o 4,1%).

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
rok poprzedni = 100

W 2015 r. wysokość świadczeń w województwie pomorskim była zbliżona do średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo pomorskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju i na ósmym pod względem wysokości przeciętnego świadczenia wypłacanego przez KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie pomorskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

CENY

W 2015 r. w województwie pomorskim (podobnie jak w kraju) ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w odniesieniu do 2014 r. Spadek cen odnotowano m.in. w grupach: transport, odzież i obuwanie, żywność i napoje bezalkoholowe oraz rekreacja i kultura. Natomiast wyższe ceny odnotowano m.in. w grupach: zdrowie, edukacja, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz mieszkanie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) poszczególnych grup gospodarstw domowych za zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

W 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim obniżyły się o 0,8%. Spadek cen dotyczył m.in. towarów i usług związanych z transportem (o 9,3%), odzieży i obuwia (o 4,7%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,8%), a także opłat związanych z rekreacją i kulturą (o 0,1%). Natomiast więcej niż w poprzednim roku płacono m.in. za towary i usługi związane ze zdro-

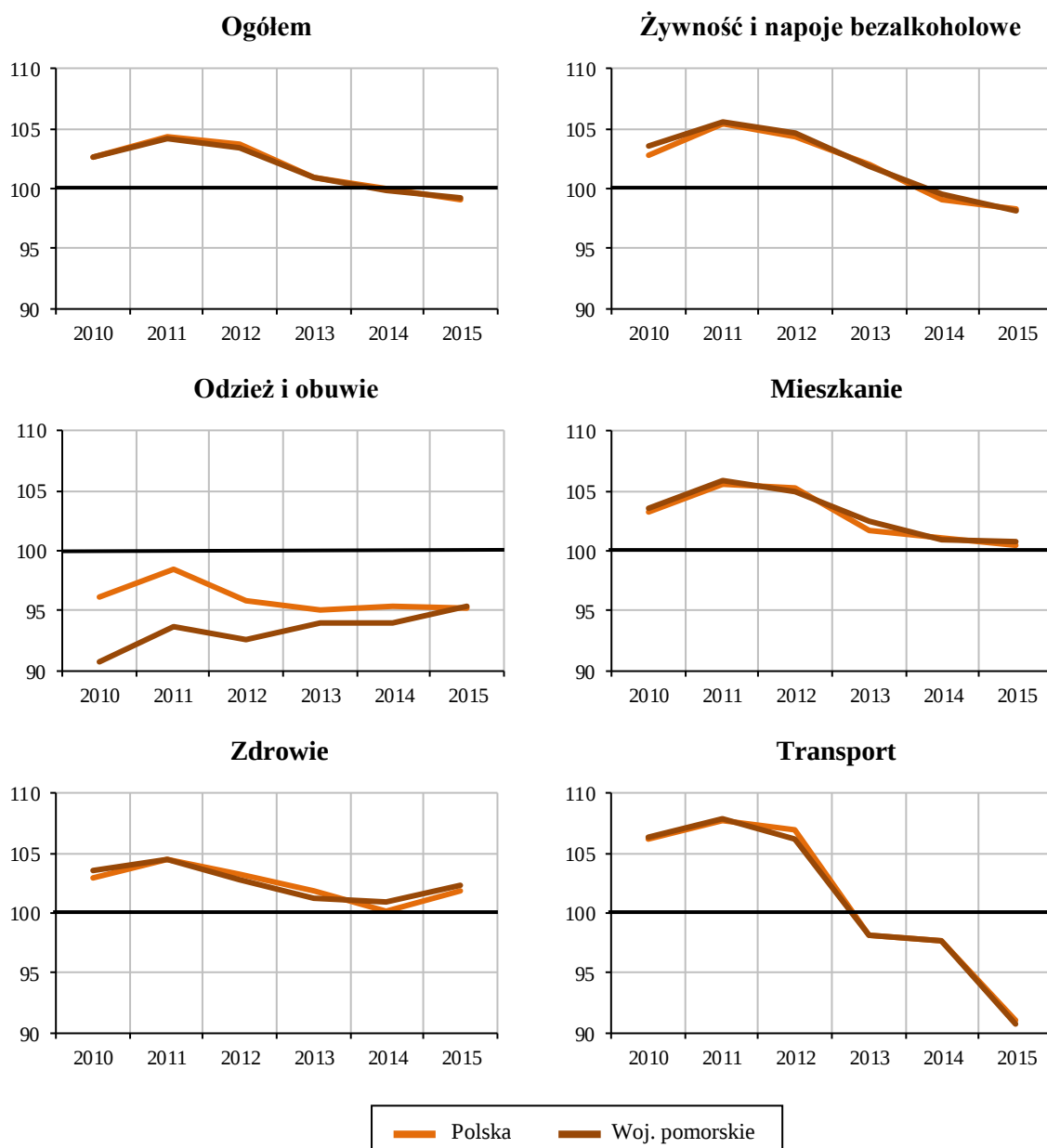
wiem (2,3%), edukacją (o 1,8%), za napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,3%) oraz za opłaty związane z użytkowaniem mieszkania (o 0,8%).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwanie	96,2	95,3	95,3
Mieszkanie	103,3	101,1	100,5
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,1

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m	102,6	99,9	99,2
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,5	99,6	98,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	106,0	103,5	101,3
Odzież i obuwie	90,7	93,9	95,3
Mieszkanie	103,6	100,9	100,8
Zdrowie	103,6	100,9	102,3
Transport	106,3	97,7	90,7
Rekreacja i kultura	99,7	99,9	99,9
Edukacja	101,4	92,4	101,8

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
rok poprzedni = 100

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem odnotowano we wszystkich kwartałach 2015 r. Jednak w poszczególnych grupach towarów i usług zmiany dotyczące wysokości ceny były zróżnicowane: największy spadek cen odnotowano w grupie związanej z transportem w I kwartale (o 10,9%), a najbardziej podrożały towary i usługi związane ze zdrowiem w III i IV kwartale (o 2,9%). We wszystkich analizowanych okresach kwartalnych 2015 r. zaobserwowano stały trend wzrostowy lub spadkowy cen prawie wszystkich grup towarów i usług. Wyjątkiem są ceny związane z rekreacją i kulturą, które w trzech kwartałach obniżyły się, a w jednym minimalnie wzrosły (o 0,5%).

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	100,5	100,1	99,6	99,3	98,6	99,3	99,4	99,6
w tym:								
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,8	99,9	98,8	97,9	96,5	98,0	98,7	99,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,5	103,6	103,8	103,1	101,8	100,9	100,9	101,5
Odzież i obuwie	93,6	93,8	93,5	94,8	94,9	95,6	95,6	95,2
Mieszkanie	101,8	101,4	100,3	100,2	100,6	100,8	100,9	100,9
Zdrowie	100,5	100,9	101,3	100,9	102,1	101,4	102,9	102,9
Transport	98,3	99,0	98,0	95,7	89,1	91,7	90,8	91,4
Rekreacja i kultura	101,7	99,7	99,2	99,2	99,9	99,8	100,5	99,4
Edukacja	88,4	88,1	92,4	102,0	101,9	101,9	101,7	101,5

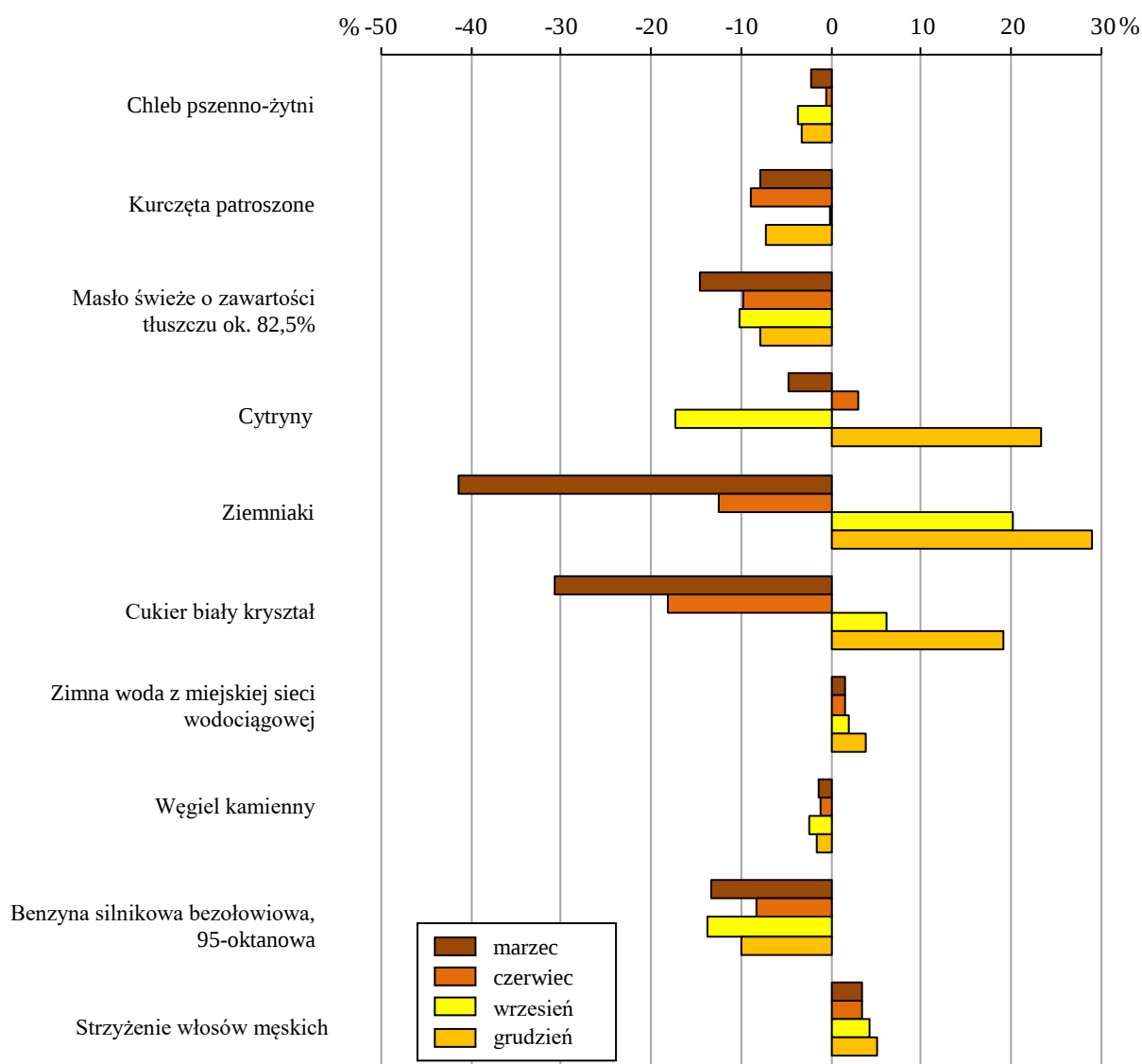
W województwie pomorskim w grudniu 2015 r. ceny artykułów żywnościowych objętych badaniem były zróżnicowane w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Zdecydowanie mniej niż przed rokiem trzeba było zapłacić m.in. za ser dojrzewający (o 9,9%), masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 7,9%), kurczęta patroszone

(o 7,2%), śmietanę o zawartości tłuszczu 18% (o 6,4%), sok jabłkowy (o 5,3%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 4,6%). Natomiast więcej trzeba było zapłacić m.in. za marchew (o 64,7%), cebulę (o 47,1%), jabłka (o 29,3%), ziemniaki (o 29,0%), cukier biały kryształ (o 19,2%).

W grupie artykułów nieżywnościowych i usług odnotowano wzrost cen. Najbardziej zdrożały m.in.: podkoszulek męski bawełniany, krótki rękaw (o 16,6%), bilet do kina (o 9,1%), wywóz śmieci segregowanych, w budynkach wielorodzinnych (o 8,5%), firanka syntetyczna (o 8,1%) oraz półbuty damskie skórzane na podeszwie nieskórzanej (o 5,6%). Natomiast zmniejszyła się cena m.in.: oleju napędowego (o 10,9%), benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 10,0%), przejazdu takśówką osobową (o 6,6%) i centralnego ogrzewania lokali mieszkalnych (o 4,4%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane są raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2015 r.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w zł			XII 2014 = = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w zł			XII 2014 = = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl.	467,17	473,67	662,30	x
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie-skożanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Proszek do prania ^b – za 280 g	4,43	5,19	5,33	x
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
WOJ. POMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,14	2,07	96,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,07	14,67	14,46	98,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,86	6,84	6,35	92,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,90	26,31	27,58	104,8
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,91	2,63	2,51	95,4
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,51	4,18	3,85	92,1
Cebula – za 1 kg	2,38	1,70	2,50	147,1
Ziemniaki – za 1 kg	1,38	0,93	1,20	129,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,99	2,03	2,42	119,2
Sok jabłkowy – za 1 l	3,85	3,77	3,57	94,7
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl.	413,01	468,22	559,17	x
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie-skożanej – za 1 parę	154,96	189,54	194,84	102,8
Ciepła woda – za 1 m ³	17,71	21,64	21,81	100,8
Proszek do prania ^b – za 280 g	4,28	4,54	6,40	x
Wizyta u lekarza specjalisty	71,15	87,69	88,08	100,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,18	2,58	2,63	101,9
Bilet do kina	16,09	19,00	20,73	109,1

ab Dane nieporównywalne; do 2014 r.: a – garnitur męski 2-częściowy z elanowełny, b – za 400 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe panujące jesienią 2014 r. na ogół sprzyjały prowadzeniu przewidzianych na ten okres prac polowych. Opady deszczu występujące pod koniec września oraz ciepła i słoneczna pogoda odnotowana w październiku 2014 r. sprawiły, że stan plantacji zbóż i rzepaku utrzymywał się w tym okresie na dobrym lub bardzo dobrym poziomie.

Ciepła pogoda z niewielką ilością opadów panująca do połowy listopada 2014 r. sprzyjała wzrostowi i rozwojowi upraw ozimych. Przebieg pogody w tym okresie pozwolił bez przeszkód dokonać spóźnionych zasiewów pszenicy ozimej, która jako jedyny gatunek zbóż toleruje późniejszy termin siewu. W drugiej połowie miesiąca temperatura stopniowo obniżała się przygotowując oziminy w wejście w stan zimowego spoczynku.

Warunki atmosferyczne panujące w pierwszej dekadzie grudnia 2014 r. (średnia temperatura od minus 2°C do minus 6°C) wpłynęły na zahamowanie wegetacji upraw ozimych. Opady śniegu, które wystąpiły pod koniec trzeciej dekady grudnia 2014 r. stworzyły roślinom ochronę przed niskimi temperaturami.

W styczniu i w lutym 2015 r. warunki pogodowe nie zagrażały plantacjom ozimin. W pierwszej dekadzie lutego wystąpiło wprawdzie silniejsze kilkudniowe ochłodzenie, ale nie spowodowało ono wymarznąć ozimin. Wyraźne ocieplenie odnotowane w trzeciej dekadzie miesiąca przyczyniło się do stopniowego wznowienia wegetacji. Rozpoczęta w końcu lutego wegetacja była już dobrze widoczna na oziminach w połowie marca 2015 r. W drugiej dekadzie marca rozpoczęto przygotowanie pól do siewu zbóż jarych, a w trzeciej dekadzie przystąpiono do siewu owsa.

Występujące w pierwszej i w drugiej dekadzie kwietnia 2015 r. chłodne i wietrzne dni z niedoborem opadów hamowały tempo wzrostu i rozwoju roślin. Dłuższe ocieplenie nastąpiło dopiero w trzeciej dekadzie miesiąca. Na początku kwietnia kończono siewy owsa rozpoczęte w marcu, a następnie przystąpiono do siewu jęczmienia jarego, pszenżyta jarego i pszenicy jarej oraz bobowatych – łubinu i bobu. W drugiej połowie kwietnia rozpoczęto sadzenie ziemniaków i kukurydzy na kiszonkę.

W maju 2015 r., zgodnie z raportami Monitoringu Suszy Rolniczej, tereny północne należały do najchłodniejszej części kraju i temperatura wyniosła tutaj od 10°C do 12°C. Odnotowane chłody wpłynęły na opóźnienie kwitnienia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, a także spowodowały spowolnienie wegetacji warzyw gruntowych. Niskie temperatury panujące na początku miesiąca wpłynęły na opóźnienie oblotu pszczół, a tym samym spowodowały słabsze zawiązywanie owoców na roślinach sadowniczych silnie uzależnionych od owadów zapylających, np. czereśniach.

W czerwcu 2015 r. wystąpił znaczny niedobór opadów, który osłabił plantacje zbóż jarych, szczególnie na glebach lżejszych. Dodatkowo w niektórych rejonach susza została spotęgowana przez silne i zimne wiatry. W tym okresie odnotowano także lokalne przymrozki, które uszkodziły liście ziemniaków.

W lipcu 2015 r. rozpoczęły się żniwa. Początek lipca w województwie pomorskim był bardzo ciepły. Temperatura powietrza dochodziła nawet do 32°C. W pierwszych dwóch dekadach miesiąca wystąpiły stosunkowo niskie opady. Sytuacja poprawiła się w trzeciej dekadzie lipca, kiedy nasilenie opadów było większe. Niedobór opadów najbardziej niekorzystnie wpłynął na plonowanie zbóż jarych

wysianych na glebach lekkich. Z kolei na glebach ciężkich oczekiwane było wysokie plonowanie zbóż ozimych.

Sierpień 2015 r. był miesiącem wyjątkowo suchym i upalnym. Niewielkie opady pojawiły się dopiero w trzeciej dekadzie miesiąca. Brak opadów w sierpniu był szczególnie dotkliwy dla plantacji kukurydzy, upraw korzeniowych i użytków zielonych.

We wrześniu 2015 r. odnotowano zmienną pogodę. Pierwsza dekada września była stosunkowo chłodna i deszczowa, szczególnie na Kaszubach. Poprawa pogody nastąpiła w drugiej dekadzie, ale koniec miesiąca był już chłodny. Ze względu na suszę nastąpiło opóźnienie przygotowania pól pod zasiewy. W połowie września zakończono rozpoczęte w sierpniu siewy rzepaku ozimego. Ze względu na zasychanie liści, wcześniej niż zwykle, rozpoczęły się zbiory kukurydzy.

Październik 2015 r. był kolejnym miesiącem intensywnych prac polowych. Rolnicy koncentrowali się na zakończeniu siewów zbóż ozimych oraz zbiorze upraw okopowych i pastewnych.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszkankami zbożo-			
wymy	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,4	28,5
ziemniaki ^a	219	278	210
buraki cukrowe	484	683	520
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych ^b w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	38,6 ^c	40,7	41,0
trzoda chlewna.....	102,6 ^c	80,5	80,0
owce	1,8 ^c	1,5	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5 ^c	892,0	1123,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez upraw w ogrodach przydomowych. ^b Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11.

^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA (dok.)			
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne późne za 1 dt	98,51 ^a	100,19	82,04
prosię na chów za 1 szt.	130,20	164,52	154,03
WOJ. POMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszkankami zbożo- wymi	37,4	45,1	42,6
rzepak i rzepik	22,8	36,7	29,1
ziemniaki ^b	248	297	260
buraki cukrowe	515	666	568
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^c w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	26,0 ^d	27,5	26,9
trzoda chlewna.....	112,7 ^d	103,3	100,2
owce	2,3 ^d	2,0	1,9
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	977,4 ^d	745,1	807,8
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,49	72,32	70,28
ziarno żyta za 1 dt	44,88	54,83	52,93
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,64	50,53	46,19
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,50	6,21	6,14
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,97	4,76	4,44
mleko krowie za 1 l	1,04	1,38	1,09
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	63,73	86,04	73,15
ziarno żyta za 1 dt	69,06	64,04	54,78
ziemniaki jadalne późne za 1 dt	98,40 ^a	107,99	90,44
prosię na chów za 1 szt.	141,59	155,12	116,67

^a Przeciętna cena roczna – bez notowań cen ziemniaków wczesnych w lipcu i sierpniu. ^b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez upraw w ogrodach przydomowych. ^c Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11. ^d Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

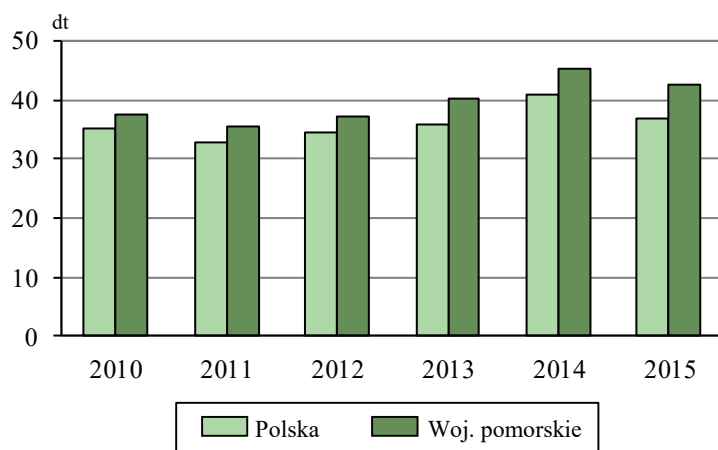
W 2015 r. w województwie pomorskim przy zwiększonej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, produkcja ich była mniejsza w porównaniu z 2014 r. Niższe były również zbiory rzepaku i rzepiku. Zwiększył się nieznacznie areal uprawy ziemniaków, ale niższe były ich plony, co spowodowało zmniejszenie zbiorów ziemniaków w stosunku do 2014 r.

W 2015 r. powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 375,5 tys. ha i była większa o 2,2% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 4,3% mniejsza w stosunku do 2010 r. W 2015 r. plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnęły poziom 42,6 dt z 1 ha i były mniejsze o 5,5% w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim, ale wyższe o 14,2% w relacji do 2010 r. W odniesieniu do średnich plonów w kraju plony wojewódzkie były wyższe zarówno od plonów uzyskanych w 2015 r., jak i w 2014 r. oraz w 2010 r. odpowiednio: o 16,1%, o 4,4% i o 22,1%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1599,8 tys. t, tj. o 3,4% mniej niż przed rokiem i o 9,3% więcej niż w 2010 r.

W 2015 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 77,4 tys. ha i zmniejszyła się o 6,3% w porównaniu z rokiem poprzednim, a w stosunku do 2010 r. zwiększyła się o 5,6%. W omawianym roku plony tej uprawy wyniosły 29,1 dt z 1 ha i, w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej, zmniejszyły się o 20,7%, a w odniesieniu do 2010 r. wzrosły o 27,6%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie pomorskim w omawianym okresie oszacowano na 225,2 tys. t i były niższe o 25,8%

od uzyskanych w 2014 r. oraz wyższe o 34,4% od notowanych w 2010 r.

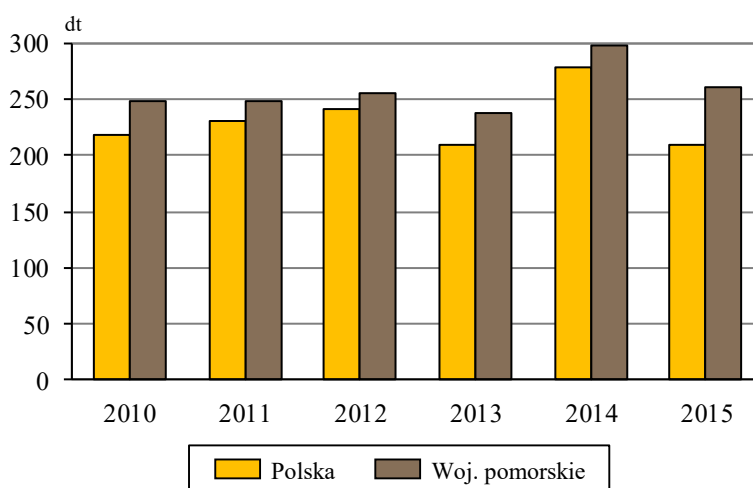
Wyk. 36. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

W 2015 r. powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 17,7 tys. i zwiększyła się o 1,5% w stosunku do 2014 r. W omawianym roku z 1 ha zebrano 260 dt ziemniaków, czyli o 12,4% mniej niż w 2014 r. W odniesieniu do wielkości średnich plonów ziemniaków w kraju uzyskane plony w województwie

pomorskim były wyższe o 23,8%. Produkcja ziemniaków w województwie pomorskim w 2015 r., przy nieco większej powierzchni uprawy, wyniosła 460,6 tys. t i była niższa o 11,3% w stosunku do 2014 r.

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

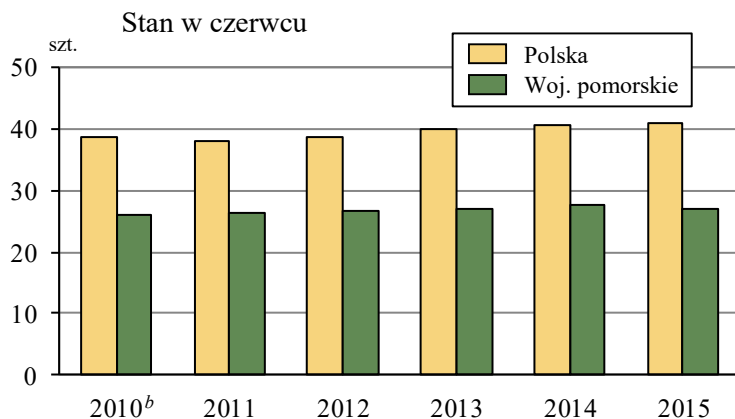

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie pomorskim w 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost pogłowia zwierząt gospodarskich.

W czerwcu 2015 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 204,3 tys. szt., co stanowiło 3,4% ogółu pogłowia bydła w kraju (8 miejsce w kraju). W stosunku do 2014 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 1,5% (w Polsce również wzrost o 0,7%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. o 4,6% (w kraju – o 3,8%).

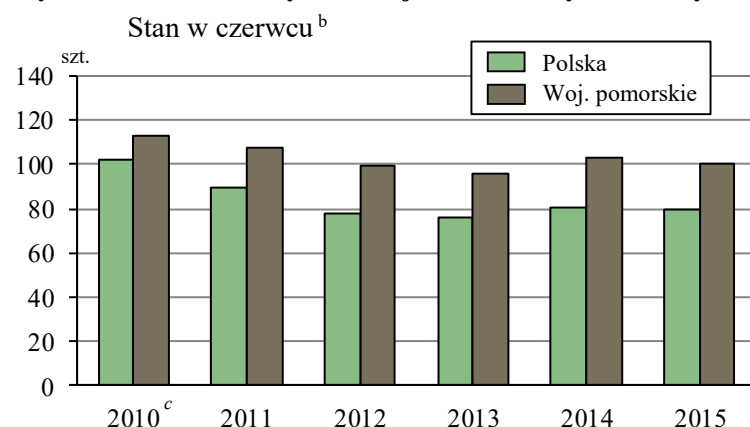
Badania pogłowia trzody chlewnej oraz produkcji żywca wieprzowego od 2014 r. prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11.

^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W czerwcu 2015 r. w pogłowie bydła ogółem 35,6% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 85,7% (dla Polski odpowiednio 41,0% i 93,2%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 39. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych^a

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11.

^b Do 2013 r. stan w końcu lipca.

^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

szyla się o 0,7%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zmniejszyła się o 9,9% (w kraju – o 23,6%).

W czerwcu 2015 r. stado owiec liczyło 14,6 tys. szt., co stanowiło 6,4% ogółu pogłowia owiec w kraju (5 lokata w kraju). W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zwiększył się o 0,3% (w Polsce – o 2,1%), a w odniesieniu do 2010 r. zmniejszył się o 15,1% (w kraju o 12,9%).

W czerwcu 2015 r. stado drobiu w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 6138,9 tys. szt. i stanowiło 3,8% ogółu pogłowia drobiu w Polsce (12 miejsce w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zwiększyła się o 9,1% (w kraju wzrosła o 11,3%), a w stosunku do stanu notowanego w 2010 r. zmniejszyła się zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce odpowiednio o 20,4% i o 6,3%.

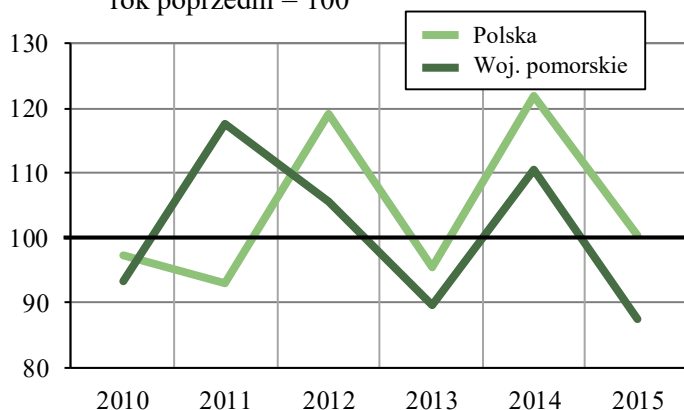
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie pomorskim w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost wielkości skupu ziemniaków ogółem, żywca wołowego i wieprzowego oraz mleka krowiego. Natomiast mniejszy niż przed rokiem był skup ziarna pszenicy i żyta oraz drobiu.

W 2015 r. skupiono 708,1 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 7,2% skupu ogółem tego typu ziaren zbóż w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego skup omawianych produktów był niższy o 12,6%, a w kraju wyższy o 0,2%.

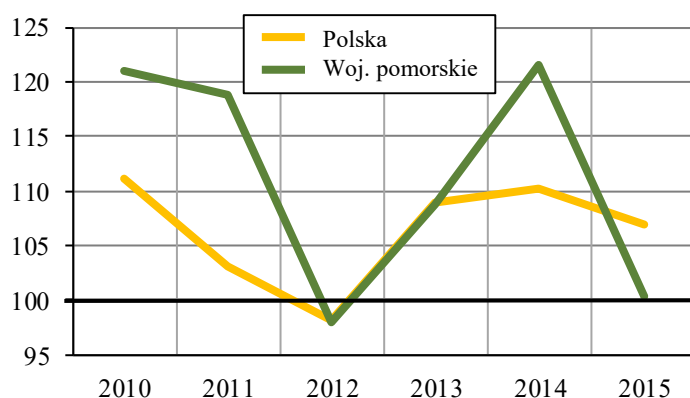
W województwie pomorskim w 2015 r. skupiono 441,4 tys. t pszenicy, tj. o 15,5% mniej niż w poprzednim roku. Skup żyta wyniósł 104,5 tys. t i zmniejszył się o 3,5% w odniesieniu do 2014 r.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
rok poprzedni = 100

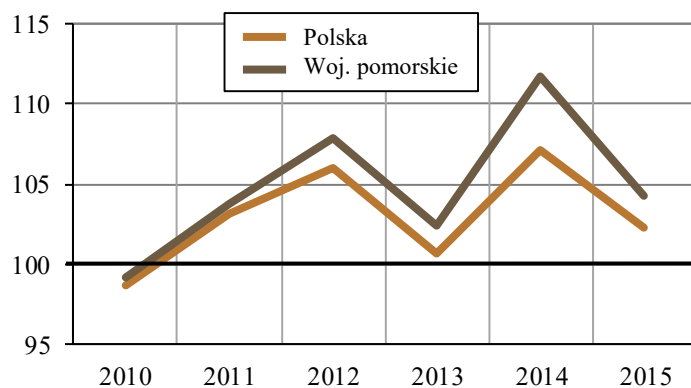
ogólnokrajowego tego typu mięsa. W odniesieniu do 2014 r. skup żywca rzeźnego w wadze poubojowej cieplej był wyższy o 0,4% (w kraju o 6,3%).

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**
rok poprzedni = 100

niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 24,3 tys. t i był o 9,3% większy niż przed rokiem, a żywca drobiowego skupiono 130,6 tys. t, czyli o 4,9% mniej niż w 2014 r.

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2015 r. ukształtował się na poziomie 231,3 tys. t, co stanowiło 15,1% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost skupu ziemniaków o 3,6% (w kraju spadek o 5,2%).

W omawianym roku skupiono 278,0 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej cieplej (wbc), co stanowiło 6,8% skupu

Od 2011 r. dane dotyczące skupu żywca rzeźnego są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej.

W ciągu ostatniego roku skupiono 377,7 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 6,5% skupu żywca rzeźnego ogółem w kraju), tj. o 0,3% więcej niż w 2014 r. (w kraju wzrost o 7,0%).

W 2015 r. skupiono 222,6 tys. t żywca wieprzowego, o 2,6% więcej

Skup mleka krowiego w 2015 r. wyniósł 310,8 mln litrów (co stanowiło 2,9% wielkości skupu mleka ogółem w kraju), tj. o 4,2% więcej niż przed rokiem (w skali kraju więcej o 2,3%).

Tendencja wzrostowa skupu mleka utrzymuje się w województwie od 2010 r., przy czym największy wzrost w stosunku do roku poprzedniego zanotowano w 2014 r., a najmniejszy w 2013 r.

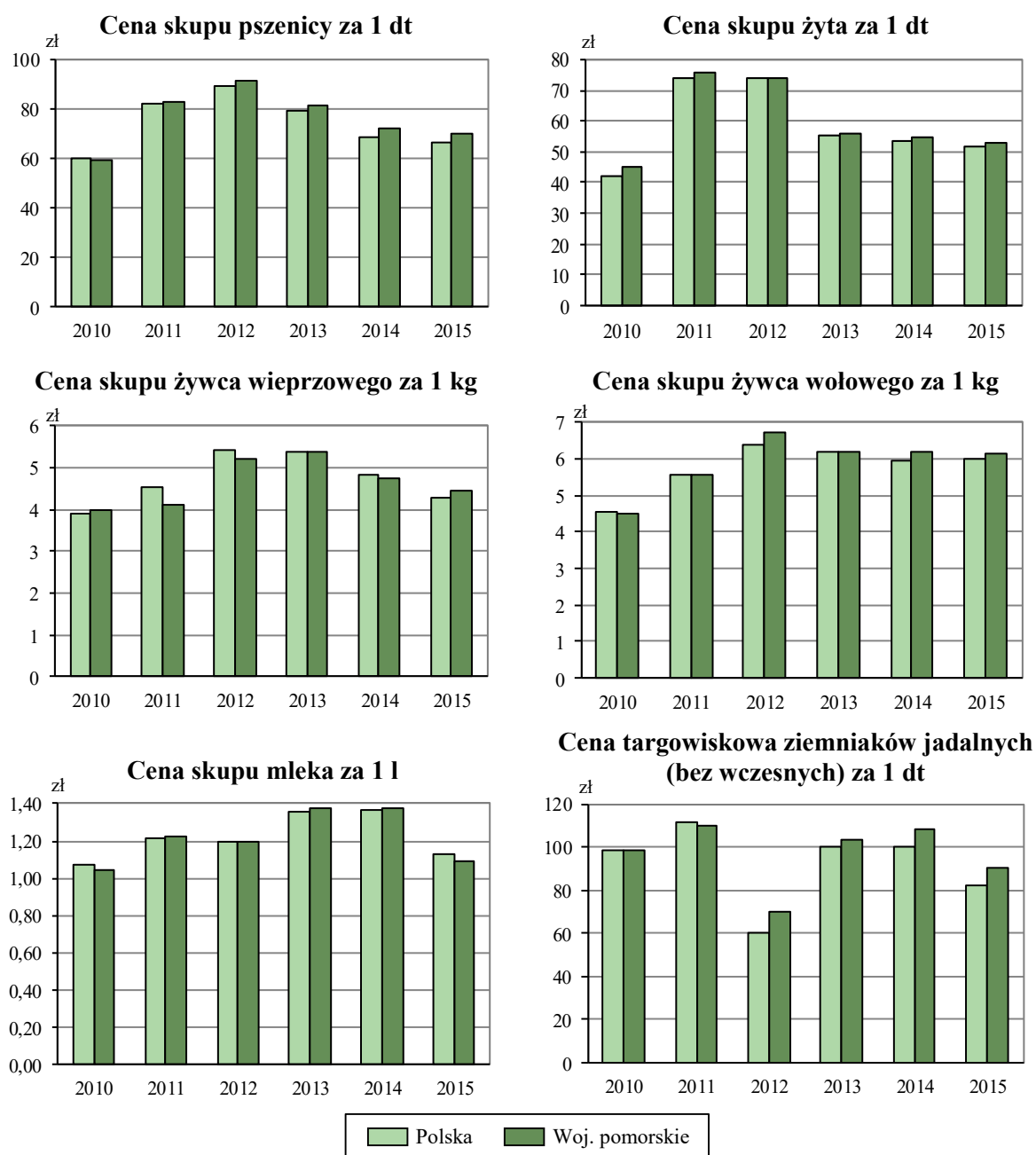
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano spadek cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie pomorskim w 2015 r. wyniosła 70,28 zł za 1 dt (w kraju – 66,83 zł) i była niższa o 2,8% od zanotowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 73,15 zł (w kraju – 75,59 zł), tj. o 15,0% mniej niż w 2014 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku, cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 52,93 zł za 1 dt (w kraju – 51,42 zł), o 3,5% niższym w odniesieniu do zanotowanego w 2014 r. W obrocie targowiskowym cena żyta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 14,5% osiągając poziom 54,78 zł (w Polsce – 58,67 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

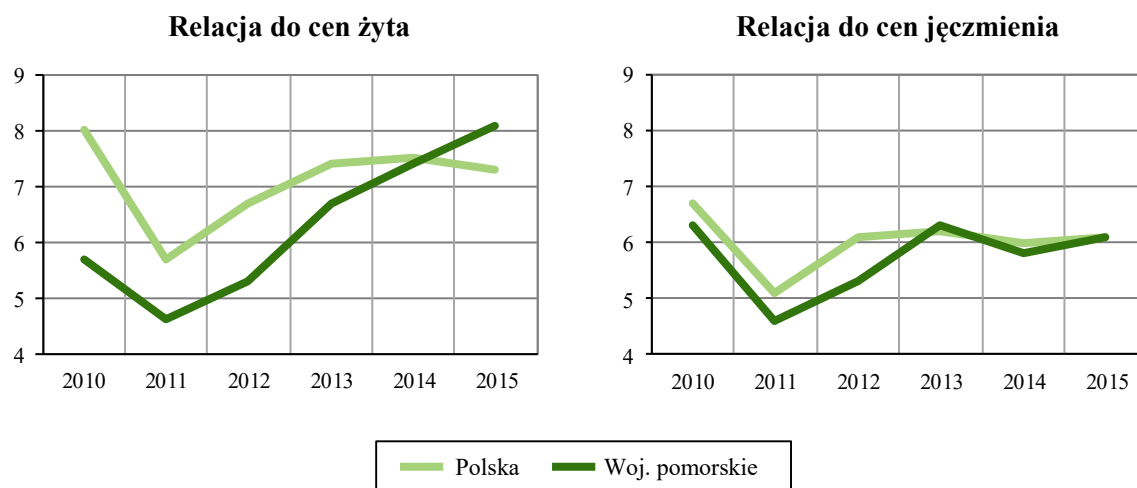
W 2015 r. za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono 46,19 zł za 1 dt (w kraju – 51,15 zł), o 8,6% mniej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych późnych ukształtowała się na poziomie 90,44 zł za 1 dt (w Polsce – 82,04 zł), o 16,3% niższym w stosunku do zanotowanego w 2014 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,14 zł za 1 kg (w kraju – 6,02 zł), co oznacza spadek o 1,1% w stosunku do 2014 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,44 zł za 1 kg (w kraju – 4,30 zł), tj. niższą o 6,7% od notowanej w 2014 r.

W 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, znacznie polepszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i ukształtowała się na poziomie 8,1 (wobec 7,4 w 2014 r.). Natomiast w kraju relacja ta wyniosła 7,3 wobec 7,5 w 2014 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia w analizowanym okresie zwiększyła się i wyniosła 6,1 w 2015 r. wobec 5,8 w 2014 r. (w kraju odpowiednio – 6,1 i 6,0).

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Cena skupu drobiu rzeźnego w 2015 r. osiągnęła poziom 3,68 zł za 1 kg (w kraju – 3,94 zł) i była niższa o 5,4% od zanotowanej w poprzednim roku.

Za 1 l mleka krowiego w omawianym roku płacono 1,09 zł (w kraju – 1,13 zł), o 21,0% mniej niż przed rokiem.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie pomorskim w 2014 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej. W produkcji końcowej i towarowej również odnotowano wzrost produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej.

W 2014 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zanotowano wzrost produkcji globalnej o 18,4%, o czym zadecydowała o 20,7% wyższa niż w 2013 r. produkcja zwierzęca, jak i o 16,1% wyższa produkcja roślinna. W 2014 r. udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,7% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,3%, a zwierzęcej 5,1%.

W 2014 r. produkcja zwierzęca stanowiła 61,8%

wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim. Wartość produkcji końcowej

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcą rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

w 2014 r. w porównaniu z poprzednim rokiem była o 17,9% wyższa (na co złożył się wzrost produkcji roślinnej o 12,9% i wzrost produkcji zwierzęcej o 21,6%).

W 2014 r. w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 15,4%), przy równoczesnym wzroście produkcji roślinnej (o 4,6%) i produkcji zwierzęcej (o 22,8%).

Udział województwa w produkcji końcowej oraz produkcji towarowej ogółem w kraju w 2014 r. zwiększył się i wyniósł po 4,8%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Rolnictwo w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

PRZEMYSŁ

W 2015 r. w województwie pomorskim w skali roku utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych, był on jednak niższy od notowanego w 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy¹ w przemyśle, któremu towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. w województwie pomorskim osiągnęła (w cenach bieżących) wartość 76715,3 mln zł (6 miejsce w kraju) i była wyższa (w cenach stałych) zarówno w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim, jak i w 2010 r. – odpowiednio o 4,6% i o 36,3%. W skali kraju w omawianym okresie produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) zwiększyła się odpowiednio o 4,9% i o 20,3%.

W województwie pomorskim, w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2015 r., odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku; najwyższy w okresie styczeń-marzec o 7,6%, a najniższy w okresie styczeń-czerwiec o 3,2%.

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 17. **Przemysł**

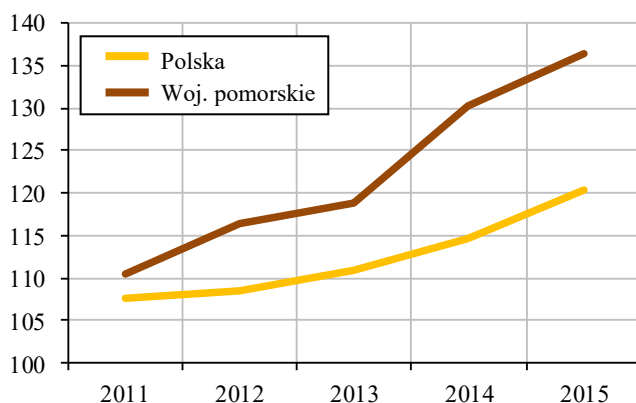
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	58388,9	80739,1	76715,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	89,5	91,9	91,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	135,4	132,3	135,6

¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	30037,3	40404,4	34426,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,3	89,1	86,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	36,3	28,1	27,4

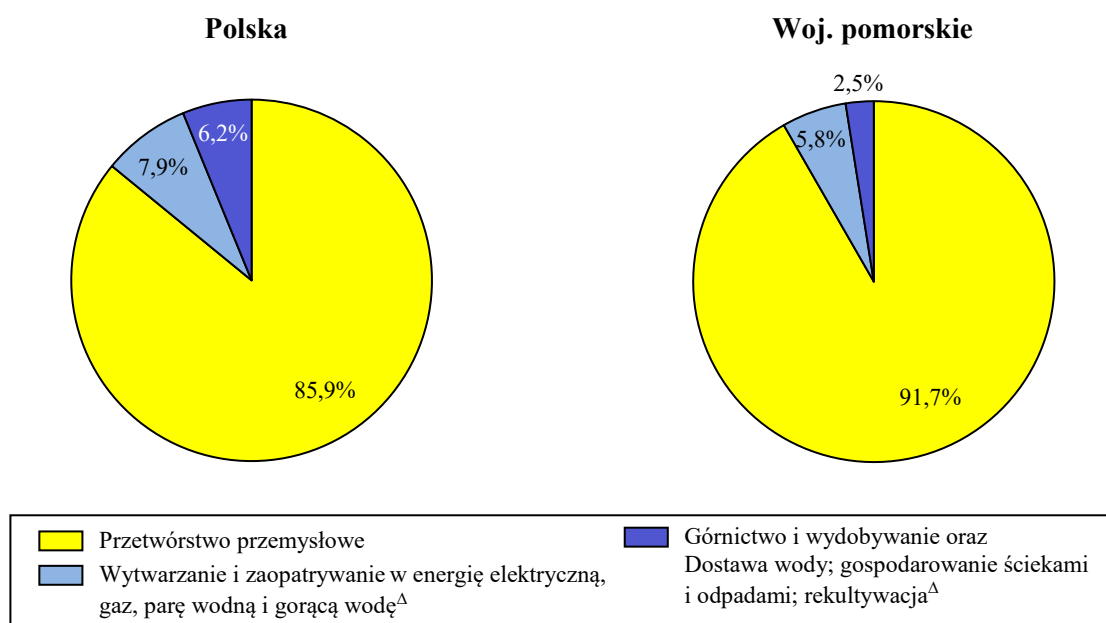
Wyk. 45. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(ceny stałe)
2010 = 100

Znaczącą wartość w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących) w 2015 r. w województwie pomorskim stanowiła produkcja w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe – 70318,3 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 4487,6 mln zł.

Wyk. 46. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.
(ceny bieżące)

W 2015 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym w skali roku zwiększyła się o 5,3% przy jednoczesnym 91,7% udziale tej sekcji w wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących). W kraju udział przetwórstwa przemysłowego wyniósł 85,9%. Natomiast spadek produkcji sprzedanej w stosunku do 2014 r. odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,1%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 2,3%).

W 2015 r. wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) m.in. w produkcji odzieży (o 25,0%), mebli (o 16,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 10,1%), artykułów spożywczych (o 9,9%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 9,9%), wyrobów tekstylnych (o 9,0%), pozostałego sprzętu transportowego (o 9,0%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,2%). W analizowanym okresie spadek produkcji odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 0,1%).

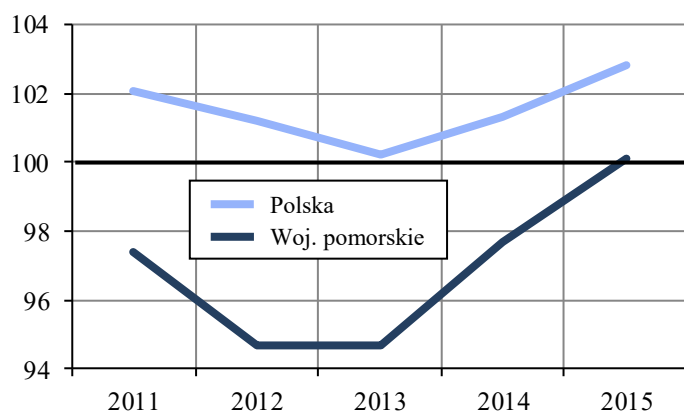
*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2014				2015			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,1	110,5	108,5	109,7	107,6	103,2	104,1	104,6
Przetwórstwo przemysłowe	108,8	115,2	111,7	111,7	108,4	103,9	104,9	105,3
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	109,6	134,9	125,4	130,9	137,1	106,3	110,2	109,9
Produkcja wyrobów tekstylnych	125,7	129,4	121,0	127,7	119,7	102,1	109,4	109,0
Produkcja odzieży	90,8	94,7	94,2	91,6	105,3	106,1	137,0	125,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	119,1	122,8	118,7	117,8	106,9	103,0	103,8	104,2
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	99,9	101,2	101,8	103,4	107,7	108,8	103,6	100,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	77,8	72,9	81,6	86,1	126,7	113,0	109,8	107,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	115,3	100,6	79,9	80,4	82,0	84,1	106,6	108,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	122,0	115,7	110,8	108,4	103,1	105,8	108,1	110,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	127,2	101,8	97,5	97,1	92,6	102,4	101,0	101,2
Produkcja wyrobów z metali ^A	103,8	107,6	109,2	109,8	100,3	104,3	104,7	105,0

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe) (dok.)

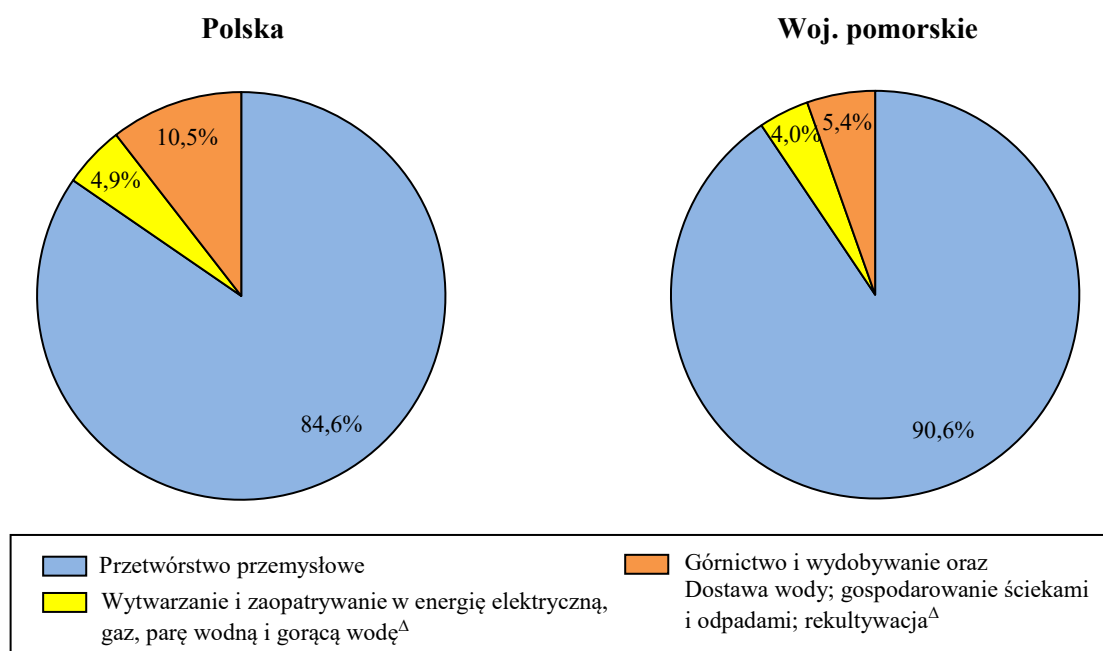
Sektory i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.):								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	136,6	121,0	127,8	133,1	115,1	108,0	107,0	109,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	103,8	116,4	113,8	121,4	112,9	108,7	106,3	99,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	122,3	112,5	107,0	103,6	96,3	100,5	101,9	100,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	84,5	92,4	89,4	80,0	101,2	96,8	100,5	109,0
Produkcja mebli	108,8	107,9	109,6	112,0	120,2	121,4	118,2	116,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	75,2	69,9	75,0	85,1	99,3	95,5	95,6	96,9
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	95,6	92,5	99,6	100,1	99,6	99,4	97,2	97,7
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	96,5	90,8	89,0	94,0	122,6	122,6	117,5	109,0
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	104,5	103,1	105,3	104,0	118,3	114,3	113,3	114,2
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	88,0	84,0	95,8	97,0	78,3	82,0	78,6	79,5

Wyk. 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle
przeciętne 2010 = 100

Zwiększeniu w 2015 r. produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim, zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r., towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle odpowiednio o 2,5% i o 0,1%. W kraju, w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r., zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle odpowiednio o 1,5% i o 2,8%.

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 135,6 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego wzrosło m.in. w sekcjach przetwórstwo przemysłowe oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja odpowiednio o 2,9% i 1,0%. Natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 2,9%.

Wyk. 48. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.

W województwie pomorskim wydajność pracy w przemyśle w 2015 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej w cenach stałych na 1 zatrudnionego wzrosła o 2,0% w stosunku do roku poprzedniego. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,3%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

BUDOWNICTWO

W 2015 r. w województwie pomorskim zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Równocześnie w omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy¹ w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

W 2015 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 11376,3 mln zł (6 miejsce w kraju) i zwiększyła się o 3,3% w porównaniu z rokiem poprzednim (w skali kraju wzrost o 1,3%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

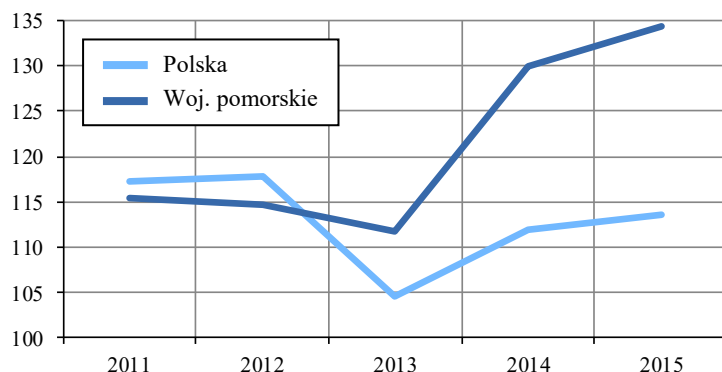
- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. Budownictwo

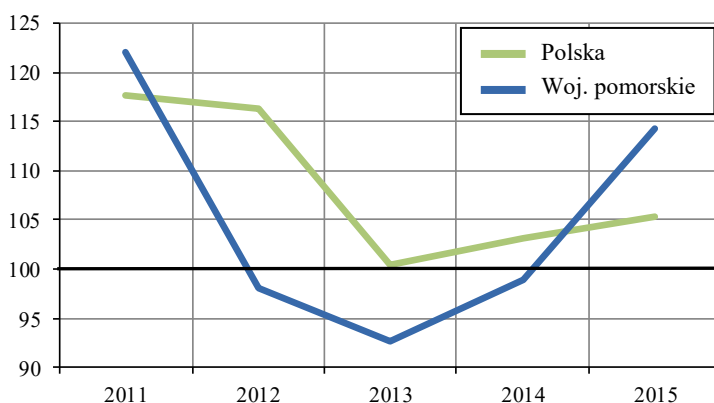
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	179569,5	181990,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	409,9	386,0
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	8473,4	11010,2	11376,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	52,5	40,0	44,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	28,8	26,5	25,7
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2799,7	3629,8	3513,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	57,0	41,6	44,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	8,4	7,6	7,9

¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 5083,8 mln zł (44,7% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem) i zwiększyła się o 15,4% w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 2,3%.

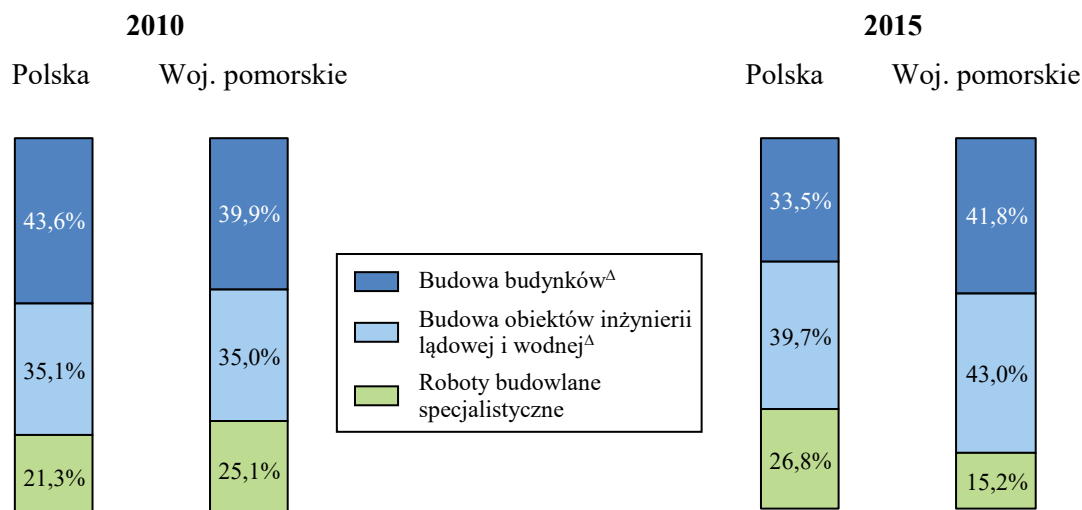
W produkcji budowlano-montażowej ogółem najwyższy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (43,0% wartości produkcji budowlano-montażowej w 2015 r.), a ich produkcja była o 17,3% większa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie

budynków (udział – 41,8%) produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 22,3%. Natomiast w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział – 15,2%) produkcja budowlano-montażowa była niższa o 4,0% w stosunku do 2014 r.

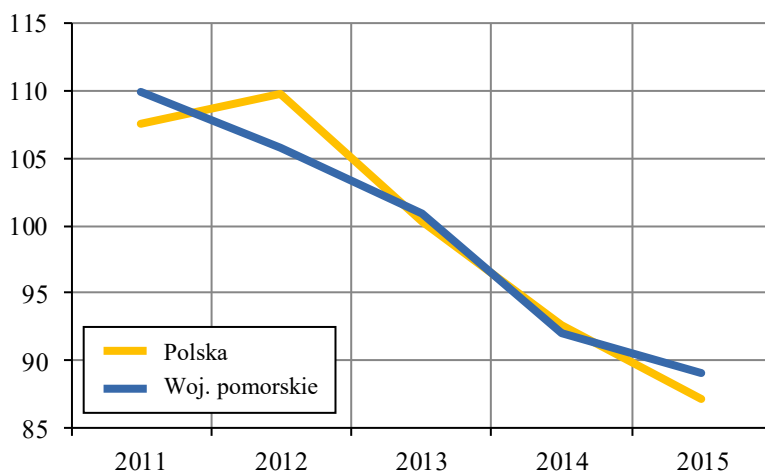
Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	108,3	122,9	110,8	106,7	121,3	105,6	117,2	115,4
Budowa budynków ^A	102,0	116,6	109,0	108,8	115,6	110,0	118,5	122,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	116,4	132,4	109,4	102,5	129,4	106,5	129,9	117,3
Roboty budowlane specjalistyczne	109,1	117,8	118,1	112,9	118,3	94,2	88,5	96,0

Wyk. 51. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007
(ceny bieżące)

Wyk. 52. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
przeciętne 2010 = 100

W 2015 r. wzrósł poziom produkcji sprzedanej budownictwa w województwie pomorskim towarzyszyło zmniejszenie w skali roku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 3,1% (w skali kraju odpowiednio o 5,8%).

W województwie pomorskim wydajność pracy w budownictwie w 2015 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wzrosła o 6,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2015 r. w województwie pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania, zmniejszyła się natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania. W porównaniu z 2014 r. wzrosła liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

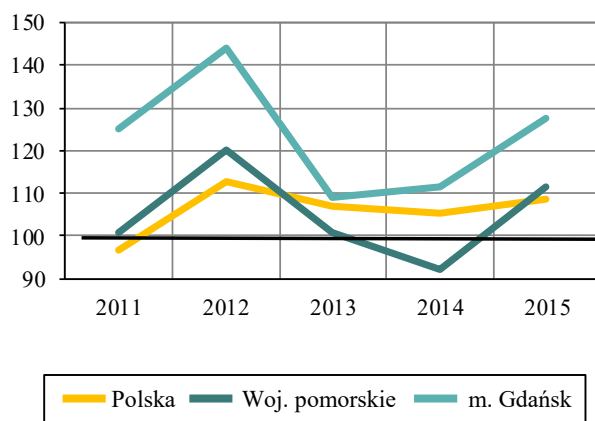
W 2015 r. w województwie pomorskim oddano do użytkowania 13182 mieszkania, co stanowiło 8,9% ogólnej ich liczby w kraju. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 21,0% w porównaniu z 2014 r. (w kraju wzrost o 3,2%) i o 11,6% w odniesieniu do 2010 r. (w kraju wzrost o 8,7%).

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

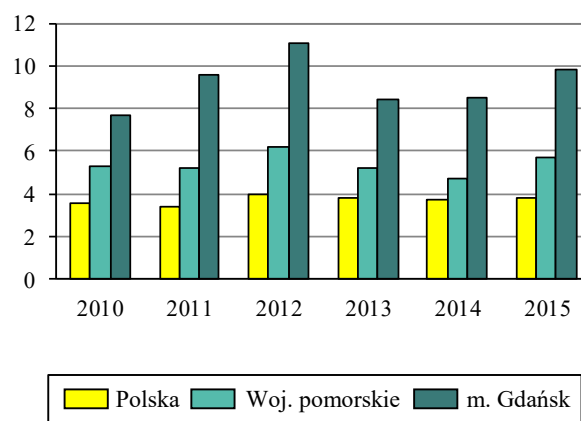
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
WOJ. POMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,2	4,7	5,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	97,0	93,9	86,3
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	5,5	5,9	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,8	5,0	6,0
M. GDAŃSK			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	7,7	8,5	9,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,9	61,6	56,6
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	7,3	9,7	9,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	10,2	10,9	13,0

Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

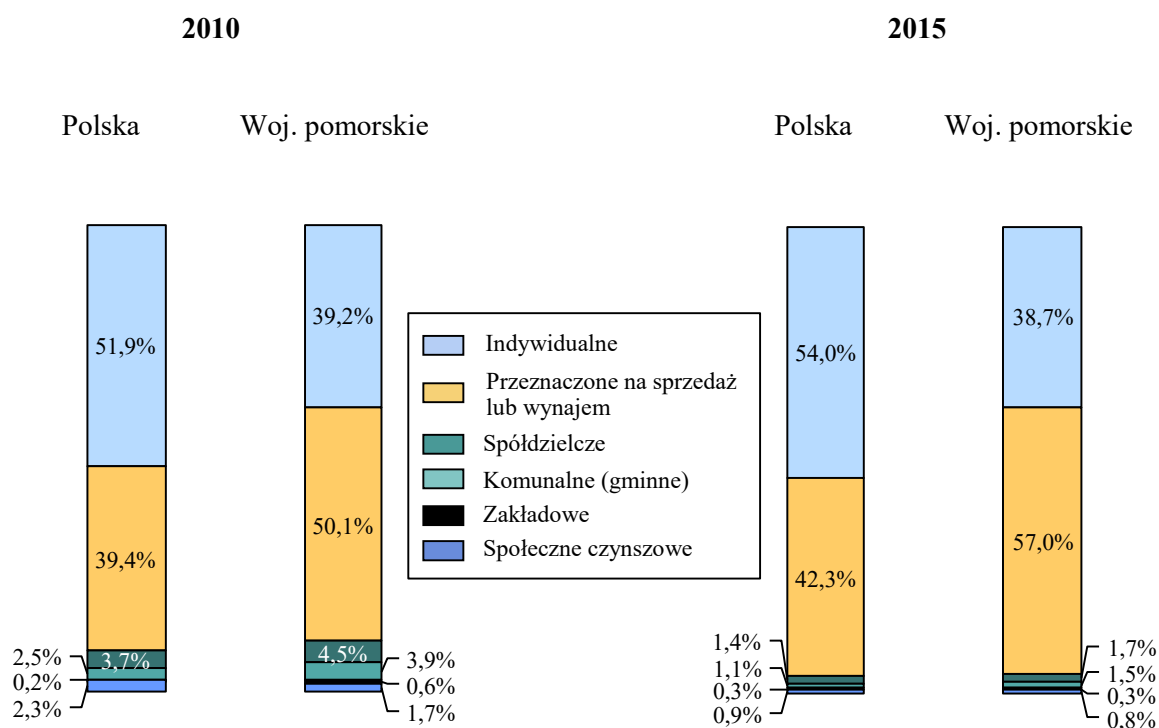

Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

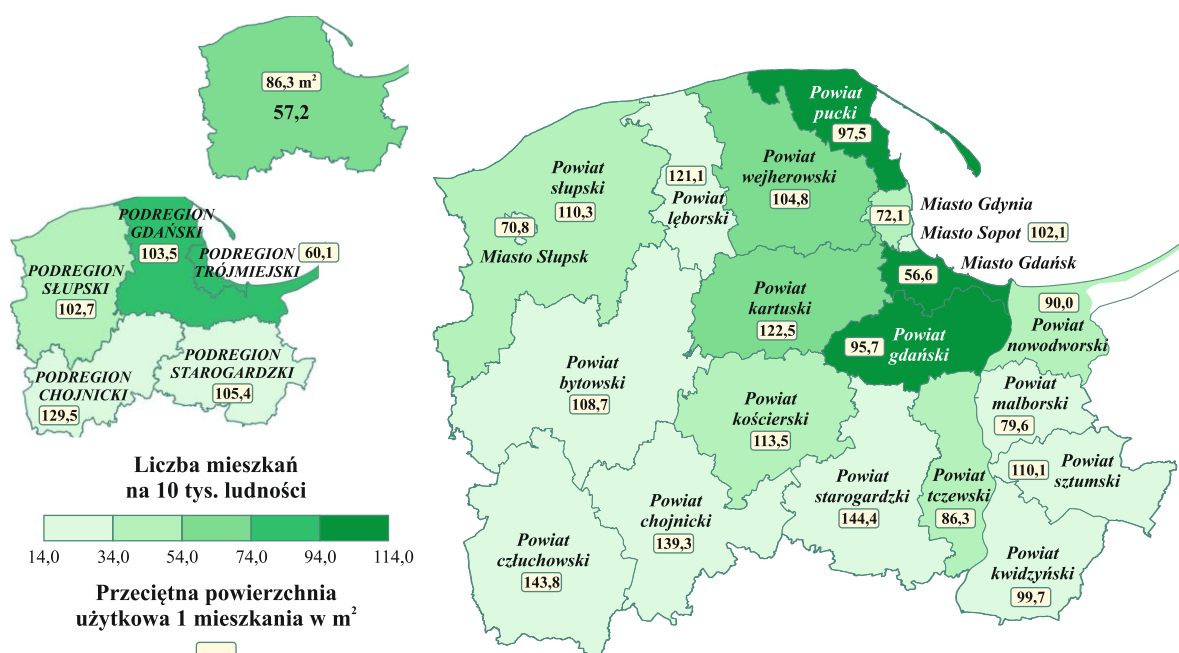

Biorąc pod uwagę formy budownictwa w województwie pomorskim, w porównaniu z 2014 r., wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania zanotowano w budownictwie indywidualnym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, komunalnym oraz społecznym czynszowym. Największy udział (57,0%) stanowiło budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (w kraju budownictwo indywidualne 54,0%).

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²
O g ó ł e m	10891	100,0	91,5	93,9	13182	100,0	121,0	86,3
Indywidualne	4766	43,8	86,8	139,3	5104	38,7	107,1	135,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5558	51,0	96,0	59,3	7519	57,0	135,3	55,5
Spółdzielcze	253	2,3	68,9	51,7	225	1,7	88,9	52,9
Komunalne (gminne)	175	1,6	233,3	45,7	192	1,5	109,7	38,2
Zakładowe	80	0,7	181,8	55,1	34	0,3	42,5	64,7
Spółeczne czynszowe	59	0,5	43,1	49,4	108	0,8	183,1	47,0

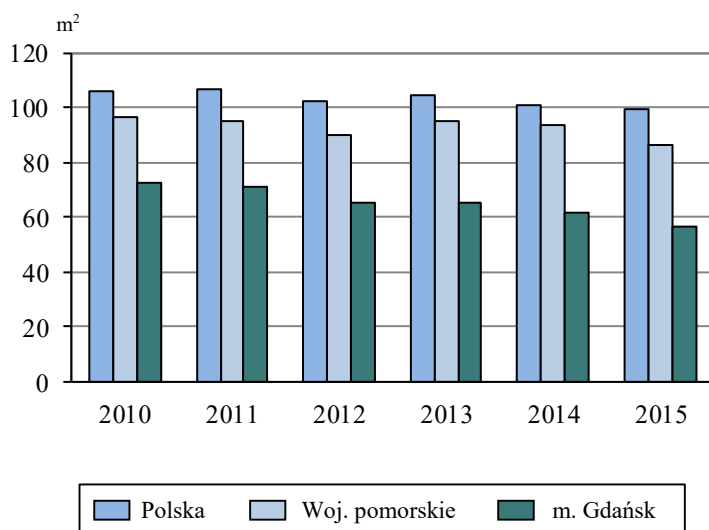
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2015 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie pomorskim wyniosła 86,3 m² (99,8 m² w kraju). W stosunku do roku poprzedniego odnotowano zmniejszenie

przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania o 7,6 m² (w kraju o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania zmniejszyła się odpowiednio o 10,7 m² w województwie i o 6,3 m² w kraju.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 135,9 m², a najmniejszą przeciętną powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania komunalne (38,2 m²).

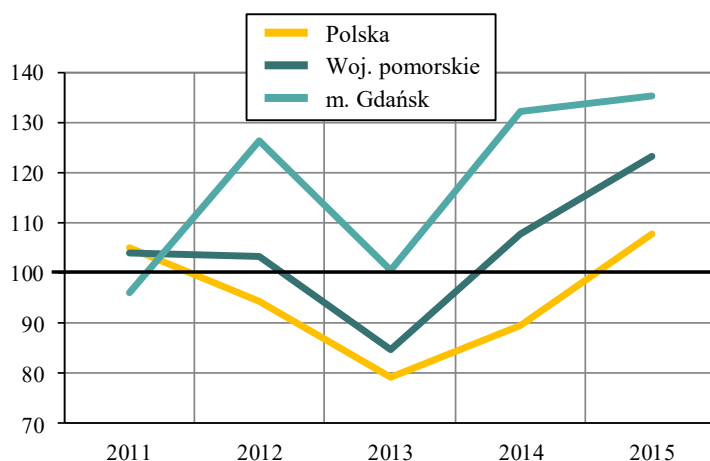
Wyk. 57. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

W województwie pomorskim w 2015 r. największe mieszkania budowano w powiecie: starogardzkim (przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania – 144,4 m²) i człuchowskim (143,8 m²), a najmniejsze – w Gdańsku (56,6 m²) oraz w Słupsku (70,8 m²).

W 2015 r. wydano pozwolenia na budowę 15484 mieszkań, tj. o 14,4% więcej niż rok wcześniej i o 23,3% więcej w porównaniu z 2010 r. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 20,5% i 7,9%).

Wyk. 58. Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań
2010 = 100

W województwie pomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano deweloperom (59,6% ogólnej liczby wydanych pozwoleń) oraz inwestorom indywidualnym (39,6%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zmniejszyła się w skali roku we wszystkich pozostałych występujących formach budownictwa.

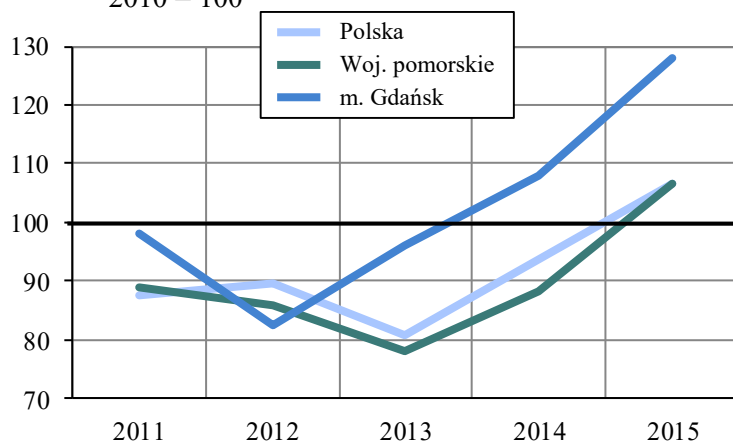
Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2014			2015		
	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2013 = = 100	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2014 = = 100
O g ó ł e m	13532	100,0	127,3	15484	100,0	114,4
Indywidualne	4772	35,3	105,8	6129	39,6	128,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8257	61,0	140,0	9235	59,6	111,8
Spółdzielcze	138	1,0	418,2	26	0,2	18,8
Komunalne (gminne)	284	2,1	151,9	52	0,3	18,3
Zakładowe	33	0,2	825,0	18	0,1	54,5
Spółeczne czynszowe	48	0,4	x	24	0,2	50,0

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zanotowano w czternastu powiatach województwa pomorskiego, przy czym najwyższy wzrost zanotowano w Sopocie (o 248,3%), Słupsku (o 140,6%) oraz w powiecie chojnickim (o 83,3%). Wyraźny spadek natomiast zaobserwowano w powiecie sztumskim (o 58,0%) i w powiecie lęborskim (o 32,9%).

W 2015 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto wyniosła 13925 – o 20,8% więcej niż w 2014 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 13,7%) i o 6,5% więcej w porównaniu z 2010 r. (w kraju wzrost o 6,5%).

Wyk. 59. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (8281 mieszkań, o 28,4% więcej niż w 2014 r.) oraz w budownictwie indywidualnym (5438 mieszkań, odpowiednio o 14,2% więcej).

W województwie pomorskim w odniesieniu do 2014 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w szes-

nastu powiatach, m.in. w Sopocie (o 633,3%), w powiecie tczewskim (o 101,4%) oraz w powiecie chojnickim (o 83,3%). Natomiast spadek zanotowano w czterech powiatach, a największy w powiecie kwidzińskim (o 35,2%) i w powiecie lęborskim (o 32,2%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2015 r. w województwie pomorskim, w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej i spadek wartości sprzedaży hurtowej.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe z województwa pomorskiego w 2015 r. zwiększyła się o 9,8% w odniesieniu do poprzedniego roku (w kraju odnotowano wzrost o 0,9%).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

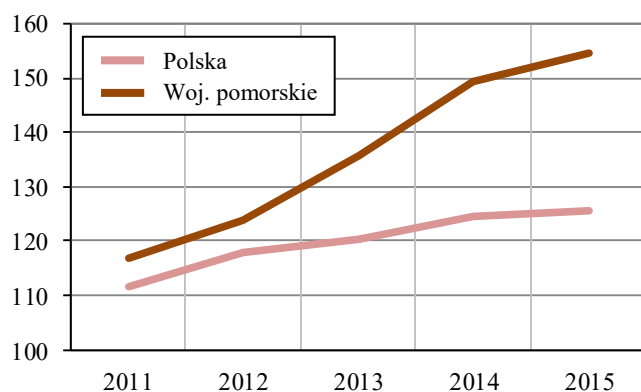
Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,9	102,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjali- zowanych sklepach	113,6	106,1	109,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	111,9	108,2
Meble, RTV, AGD	123,0	101,2	104,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecja- lizowanych sklepach	83,6	104,4	115,9
Pozostałe	95,9	103,3	87,7
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m	112,4	110,0	103,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,0	101,7	120,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	118,7	105,0	97,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,4	107,8	99,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjali- zowanych sklepach	103,6	115,8	107,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	138,5	116,7	108,3
Tekstylia, odzież, obuwie	118,0	121,7	98,5
Meble, RTV, AGD	114,3	115,0	112,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecja- lizowanych sklepach	98,4	97,1	113,0
Pozostałe	96,3	113,1	97,7

^a Patrz notka a na str. 77.Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie pomorskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2015 r. odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) towarów w skali roku (najwyższy w okresie styczeń-marzec o 5,3%, a najniższy styczeń-wrzesień o 2,7%). Wzrost sprzedaży detalicznej w odniesieniu do 2014 r. obserwowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 20,5%), prasy, książek, pozostałą sprzedażą w wyspecjalizowanych sklepach (o 13,0%), sprzedażą mebli, RTV, AGD (o 12,0%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 8,3%). Poziomu sprzedaży z 2014 r. nie uzyskano m.in. w grupach paliwa stałe, ciekłe i gazowe (spadek o 2,9%) oraz pozostałe (spadek o 2,3%).

W 2015 r. w sprzedaży detalicznej ogółem największy udział miały m.in. przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (20,7%), sprzedażą tekstyliów, odzieży, obuwia (18,8%) oraz sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (18,3%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,9	110,4	109,6	110,0	105,3	104,3	102,7	103,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	88,4	99,3	101,5	101,7	115,3	113,2	112,3	120,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	107,8	108,5	106,5	105,0	94,9	96,4	96,3	97,1

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (ceny bieżące) (dok.)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,0	109,3	108,8	107,8	95,5	97,8	96,7	99,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	108,0	112,7	114,2	115,8	116,0	106,7	103,7	107,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	114,0	116,2	116,4	116,7	108,3	106,9	105,9	108,3
Tekstylia, odzież, obuwie	126,9	126,8	123,8	121,7	99,7	99,1	97,8	98,5
Meble, RTV, AGD	112,9	113,6	114,1	115,0	117,3	112,4	111,9	112,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	100,8	101,7	96,4	97,1	118,4	114,4	115,0	113,0
Pozostałe	99,0	110,9	108,7	113,1	115,3	111,6	105,8	97,7

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 77.

W 2015 r. w województwie pomorskim **sprzedaż hurtowa** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych zmniejszyła się o 1,0% w stosunku do roku poprzedniego, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadek wyniósł 1,9% (w kraju zanotowano wzrost odpowiednio o 4,9% i o 4,1%). W skali roku największy spadek sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano m.in. w sprzedaży hurtowej wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 15,3%), żywności (o 7,3%), sprzedaży hurtowej półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 3,1%). Natomiast największy wzrost zanotowano w sprzedaży hurtowej realizowanej na zlecenie (o 55,9%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa pomorskiego podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe poprawiły się (za wyjątkiem wskaźników płynności finansowej I i II stopnia). Zwiększył się udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych oraz odnotowano wyższe niż przed rokiem przychody ze sprzedaży na eksport.

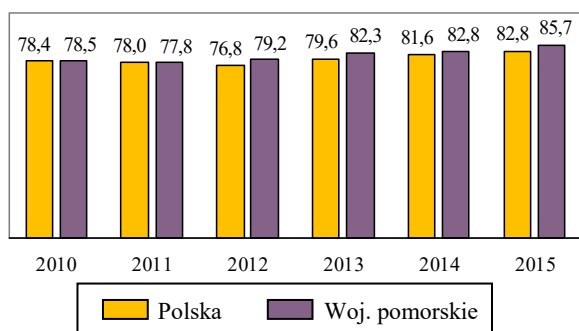
W 2015 r. w województwie pomorskim podstawowe wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były bardziej korzystne w porównaniu z rokiem poprzednim. W kraju, w tym okresie również odnotowano lepsze wyniki finansowe.

W województwie pomorskim w 2015 r. wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów uzyskany przez przedsiębiorstwa z województwa pomorskiego był wyższy niż w latach 2010-2014. Zarówno wynik finansowy na działalności gospodarczej, jak i wyniki finansowe brutto i netto były wyższe niż w latach 2010-2014 (z wyjątkiem 2013 r.).

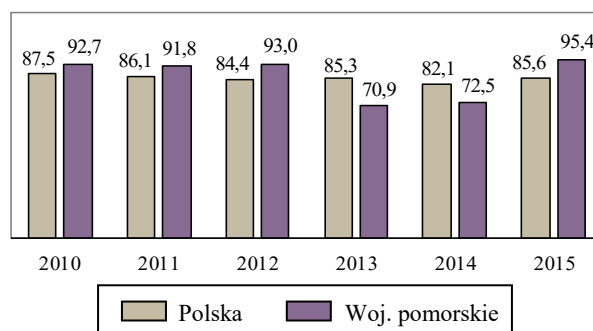
Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

W kraju w 2015 r. wyniki finansowe przedsiębiorstw: ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto były wyższe niż w latach 2010-2014 (z wyjątkiem 2011 r.). Natomiast wynik finansowy netto w 2015 r. był wyższy niż w latach 2010-2014 (z wyjątkiem lat: 2011 i 2013).

Wyk. 61. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów (w %)

Wyk. 62. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności (w %)

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2015 r. zysk netto wykazało 85,7% badanych przedsiębiorstw (co uplasowało województwo pomorskie na pozycji lidera w kraju) wobec 82,8% w 2014 r., a uzyskane przez nie przychody stanowiły 95,4% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 72,5% przed rokiem) i pod tym względem województwo pomorskie również zajęło 1 miejsce w kraju.

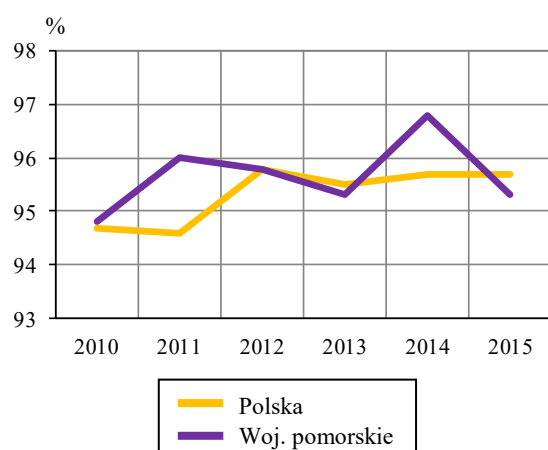
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 152146,9 mln zł i zmniejszyły się o 0,8% w stosunku do 2014 r. Natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 145011,5 mln zł i obniżyły się o 2,3%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – o 1,5 p.proc. do 95,3% (w kraju wskaźnik ten pozostał na nie zmienionym w stosunku do 2014 r. poziomie – 95,7%). W omawianym okresie zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju bardziej korzystny był wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wynik na działalności gospodarczej, a także wynik finansowy brutto i netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2015 r. w województwie pomorskim osiągnęły wartość 148013,1 mln zł (spadek o 0,8% w stosunku do roku poprzedniego oraz wzrost o 35,4% w stosunku do 2010 r.), a koszty ich uzyskania wyniosły 140649,6 mln zł (odpowiednio spadek o 2,0% i wzrost o 35,5%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 7363,5 mln zł i był wyższy zarówno w stosunku do roku poprzedniego, jak i 2010 r. odpowiednio o 32,0% i o 32,9%. Zanotowano poprawę wyniku na operacjach finansowych (z minus 842,0 mln zł w 2014 r. do minus 324,1 mln zł w 2015 r.), co było następstwem szybszego spadku kosztów na operacjach finansowych (o 21,0%) w stosunku do spadku przychodów tych operacji (o 4,3%). Zmniejszył się natomiast w 2015 r. w stosunku do 2014 r. wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 60,4%) i wyniósł 95,9 mln zł. W rezultacie wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 43,3% wyższy od zanotowanego w roku poprzednim i wyniósł 7135,4 mln zł. Wynik finansowy brutto w 2015 r. osiągnął wartość 7135,8 mln zł, tj. o 43,4% wyższą niż przed rokiem, a po odliczeniu obowiązkowych obciążeń wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 6059,8 mln zł, co oznacza wzrost o 40,6% w stosunku do uzyskanego w 2014 r.

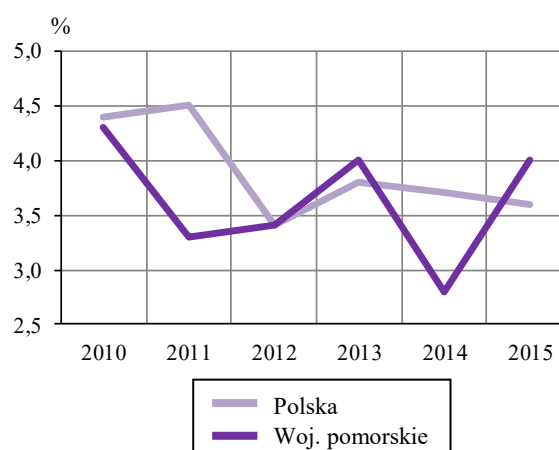
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- *wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;*
- *wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;*
- *wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.*

W 2015 r. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 5,0%, ale nie osiągnął poziomu z 2010 r. W 2015 r. wzrosły również wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto i wyniosły odpowiednio 4,7% i 4,0% (wobec 3,2% i 2,8% w 2014 r.). Obniżyły się natomiast wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 39,8% w 2014 r. do 39,1% w 2015 r. oraz ze 102,6% do 100,8%). Pod względem wielkości wskaźnika płynności finansowej I stopnia województwo pomorskie znalazło się na 3 pozycji w kraju (po województwach: mazowieckim i świętokrzyskim).

W kraju w odniesieniu do 2014 r. odnotowano również obniżenie wskaźników płynności finansowej I i II stopnia. Wskaźnik rentowności ze

sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto nie zmieniły się, a wskaźnik rentowności obrotu netto zmniejszył się o 0,1 p.proc. do 3,6%.

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	105,5	102,5	101,0
WOJ. POMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,8	96,8	95,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,1	3,7	5,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,2	3,2	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,3	2,8	4,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	30,5	39,8	39,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	98,2	102,6	100,8

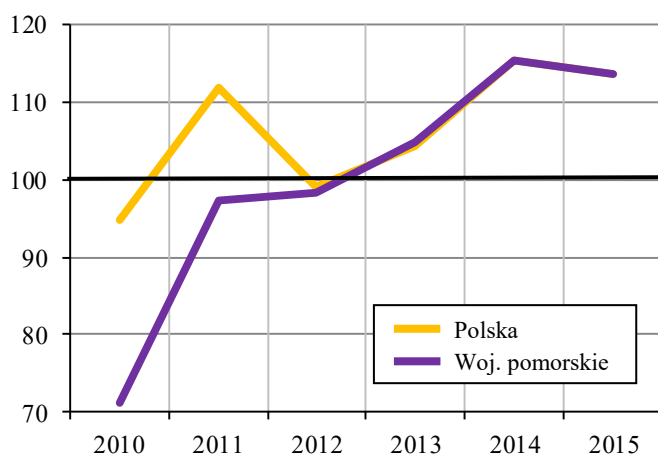
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego. W ujęciu rocznym zwiększyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, natomiast zmniejszyła się liczba nowych inwestycji.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego, wyniosły 6936,2 mln zł (5,1% wartości krajowej) i były wyższe o 13,6% od poniesionych rok wcześniej. W kraju w 2015 r. wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do zrealizowanych w 2014 r. zwiększyła się o 13,7%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	119982,2	136474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	5271,1	6103,2	6936,2
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	43,4	47,4	50,0
Zakupy	54,2	51,2	49,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	42,2	34,3	38,1
środków transportu	12,0	16,9	11,5

W 2015 r. w województwie pomorskim z ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego na budynki i budowle wydatkowano 3465,1 mln zł (o 19,8% więcej niż rok wcześniej), na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi – 2643,4 mln zł (wzrost o 26,5%), a na zakup środków transportu – 798,1 mln zł (o 22,7% mniej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 3441,5 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 10,2%, a udział tych zakupów w nakładach inwestycyjnych ogółem zmniejszył się w skali roku o 1,6 p.proc.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

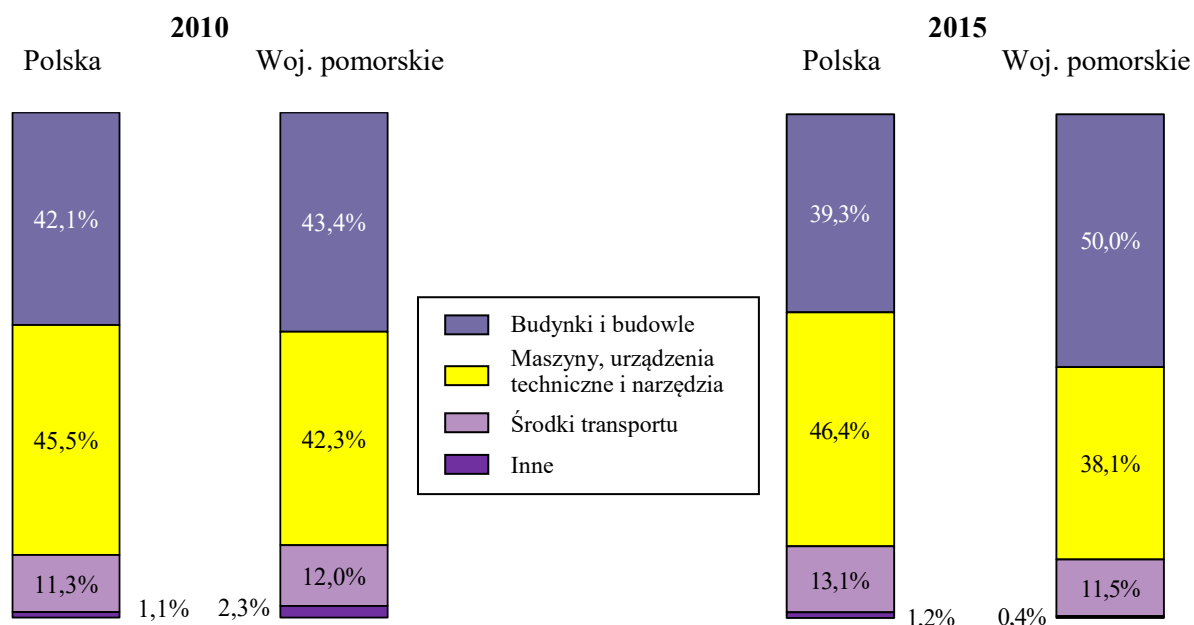
Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wzrost wielkości nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2014 r. odnotowano m.in. w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 191,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 45,5%), zakwaterowanie i gastronomia (o 45,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 30,8%), przetwórstwo przemysłowe (o 18,7%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 17,9%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,9%) oraz informacja i komunikacja (o 4,2%). Natomiast spadek wielkości nakładów inwestycyjnych zanotowano m.in. w sekcji budownictwo (o 12,3%).

W województwie pomorskim w 2015 r. najwięcej nakładów inwestycyjnych na środki trwałe przeznaczono na budynki i budowle (50,0%; o 2,1 p.proc. więcej niż w roku poprzednim). Nakłady na drugą co do wielkości grupę środków trwałych – maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 38,1% (o 3,5 p.proc. więcej niż w 2014 r.).

W 2015 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 10283 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 3809,7 mln zł (w roku poprzednim 10591 inwestycji o wartości 1998,9 mln zł). W kraju, w omawianym okresie zwiększyła się liczba rozpoczętych inwestycji (o 7,6%), a ich wartość kosztorysowa zmniejszyła się (o 0,1%).

Wyk. 66. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

GOSPODARKA MORSKA

W 2015 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były wyższe od zanotowanych w roku poprzednim, przede wszystkim ze względu na zwiększenie obrotu portowego ładunkami z grupy „masowe ciekłe”.

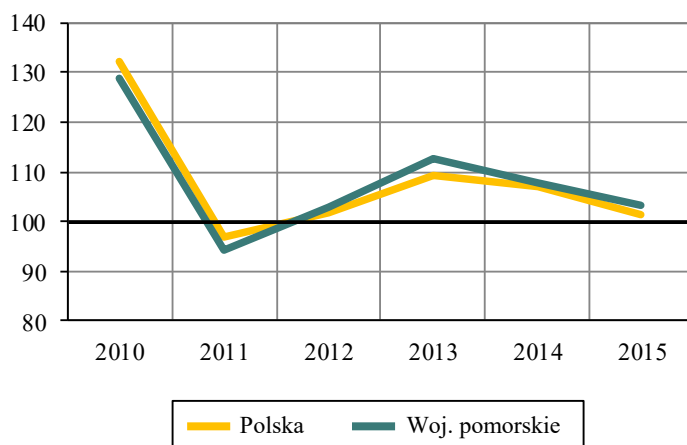
W 2015 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 47,3 mln t i były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 3,4%, a w odniesieniu do 2010 r. – o 21,9% (w kraju zanotowano odpowiednio wzrost o 1,3% i 17,0%).

Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego w 2015 r. stanowiły 67,9% obrotów ładunkowych w kraju, co oznacza wzrost o 1,4 p.proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 2,7 p.proc. w stosunku do 2010 r.

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. w portach morskich województwa zaobserwowano wzrost wielkości przeładunków we wszystkich grupach ładunkowych (w tym najwyższy w przeładunkach „masowych ciekłych” o 19,0%), za wyjątkiem przeładunków kontenerów dużych, gdzie zanotowano spadek o 12,4%.

Informacje o obrotach ładunkowych pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. – DZ. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską. Dane te nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100; załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków); obrotu wewnątrzkrajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portamiorskimi; wagi własnej załadowanych i wyładowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

Wyk. 67. **Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich**
rok poprzedni = 100

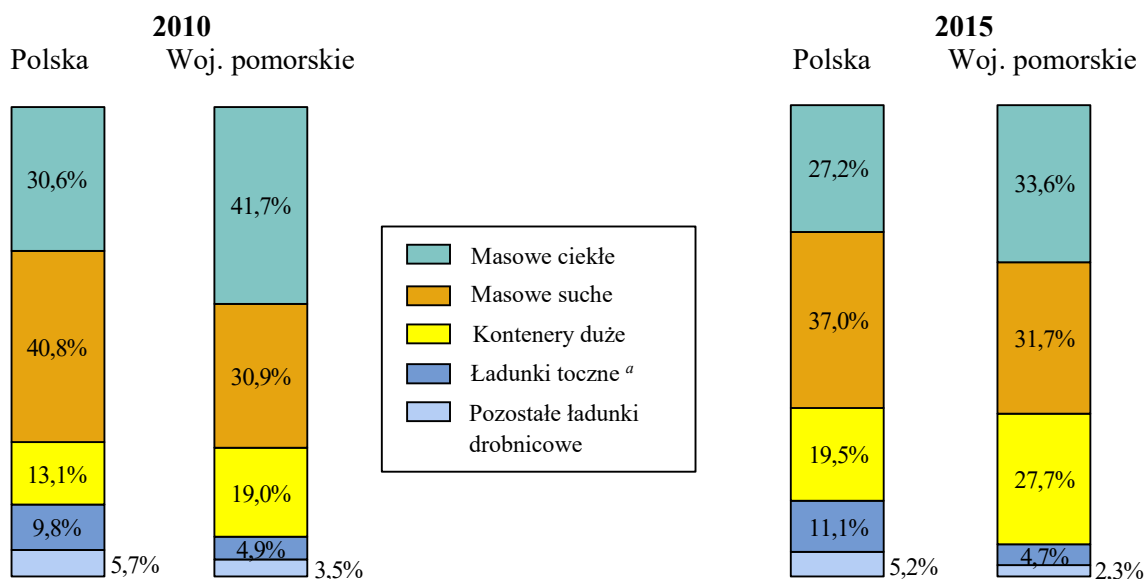

Tabl. 28. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w tys. t			2014 = 100
POLSKA				
O G Ó Ł E M	59506,5	68744,0*	69642,6	101,3
Masowe ciekłe	18179,6	16033,7*	18912,6	118,0
w tym ropa naftowa ^a	16644,5	14110,6*	16750,2	118,7
Masowe suche	24255,2	26644,0*	25784,5	96,8
w tym węgiel i koks	11833,9	9831,8	8189,8	83,3
Kontenery duże	7827,9	15448,0	13593,1	88,0
Ładunki toczne ^b	5852,5	7109,0*	7759,7	109,2
Pozostałe ładunki drobnicowe	3391,2	3509,3*	3592,8	102,4
WOJ. POMORSKIE				
O G Ó Ł E M	38782,4	45732,9*	47267,8	103,4
Masowe ciekłe	16191,4	13336,8*	15869,4	119,0
w tym ropa naftowa ^a	15246,4	12489,7*	15023,9	120,3
Masowe suche	11986,3	14390,1*	15019,5	104,4
w tym węgiel i koks	4962,4	5447,9	5616,4	103,1
Kontenery duże	7363,8	14928,4*	13077,2	87,6
Ładunki toczne ^b	1899,8	2070,7	2206,7	106,6
Pozostałe ładunki drobnicowe	1341,2	1006,8*	1094,9	108,8
M. GDAŃSK				
O G Ó Ł E M	26421,2	28771,0*	31738,1	110,3
Masowe ciekłe	14778,4	12612,8*	15011,9	119,0
w tym ropa naftowa ^a	14283,5	12154,1*	14559,2	119,8
Masowe suche	6664,0	7810,4*	8580,0	109,9
w tym węgiel i koks	3355,4	3399,6	4234,1	124,5
Kontenery duże	3927,8	7776,7	7508,2	96,5
Ładunki toczne ^b	360,6	117,2	163,7	139,7
Pozostałe ładunki drobnicowe	690,4	453,7*	474,2	104,5

^a Łącznie z produktami ropy naftowej. ^b Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Wyk. 68. Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych

^a Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Spośród portów morskich województwa w 2015 r. największe obroty odnotowano w portach Gdańska – 31,7 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 10,3% oraz o 20,1% w odniesieniu do 2010 r.

Obroty ładunkowe portów w Gdańsku stanowiły 67,1% obrotów województwa pomorskiego ogółem. Największy udział w obrotach ładunkowych ogółem w gdańskich portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 15,0 mln t (47,3%) oraz „masowe suche” – odpowiednio 8,6 mln t (27,0%).

Dane dotyczące obrotów ładunkowych w portach morskich województwa pomorskiego znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Transport i gospodarka morska w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
 - „Gospodarka morska w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co 3 lata.
-

ANEKS APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Ludność ^{ab} w tys.	2199	2275	2284	2290	2296	2302	2308	Population ^{ab} in thous.
Na 1000 ludności:								Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,51	5,99	5,42	5,28	4,68	4,99	5,15	marriages contracted
urodzenia żywe	10,69	11,84	10,99	10,96	10,44	10,71	10,67	live births
zgony	8,44	8,51	8,48	8,95	8,76	8,75	9,13	deaths
przyrost naturalny	2,25	3,33	2,51	2,00	1,68	1,95	1,55	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ^c na pobyt stały	0,49	1,17	1,00	0,85	0,81	0,86	0,98	internal and international net migration ^c for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d w tys.	243,9	277,8	284,6	282,3	277,8	282,7	287,4	Average paid employment in the enterprise sector ^d in thous.
rok poprzedni = 100	•	102,9	102,4	99,2	98,4	101,8	101,7	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	159,9	104,7	106,7	114,6	114,1	96,8	77,7	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	19,2	12,3	12,5	13,4	13,2	11,1*	9,0	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	83,5	79,9	80,3	80,8	84,0	85,3	83,6	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	137	63	93	102	69	43	19	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e w %	53,6	55,5	54,5	55,5	55,8	55,7	57,6	Activity rate by the LFS ^e in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e w %	43,5	50,3	49,8	50,2	50,2	50,9	53,7	Employment rate by the LFS ^e in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^e w %	18,9	9,3	8,5	9,6	10,1	8,6	6,6	Unemployment rate by the LFS ^e in %

^a Stan w końcu roku. ^b Dane od 2010 r. opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e Przeciętne w roku. Dla lat 2010-2015 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

^a As of the end of the year. ^b Since 2010 data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. ^c In calculating the net migration was taken into account: in case of the internal migration – data for 2015, in case of the international migration - data relate to 2014. ^d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^e Annual average. For 2010-2015 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2522,01	3388,40	3569,44	3680,51	3814,94	3974,86	4171,76	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in PLN</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	•	455,6	453,3	452,9	449,4	447,1	448,8	<i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	98,8	99,5	99,9	99,2	99,5	100,4	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	•	1580,15	1660,58	1746,98	1840,80	1900,33	1955,84	<i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS in PLN</i>
rok poprzedni = 100	•	106,7	105,1	105,2	105,4	103,2	102,9	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	•	955,08	986,42	1053,39	1126,00	1150,49	1186,54	<i>Average monthly gross retirement and other pension for farmers in PLN</i>
rok poprzedni = 100	•	104,8	103,3	106,8	106,9	102,2	103,1	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100):</i>
ogółem	101,7	102,6	104,1	103,4	100,9	99,9	99,2	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	103,5	105,5	104,6	101,8	99,6	98,2	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	90,7	90,7	93,6	92,6	93,9	93,9	95,3	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	103,2	103,6	105,9	105,0	102,4	100,9	100,8	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszan- kami zbożowymi) z 1 ha w dt	32,6	37,4	35,5	37,2	40,1	45,1	42,6	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.:								<i>Farm animals stock per 100 ha agricul- tural land^b in heads:</i>
bydło ^c	24,3	26,0 ^d	26,3	26,6	27,0	27,5	26,9	<i>cattle^c</i>
trzoda chlewna ^e	134,8	112,7 ^d	107,9	99,7	95,9	103,3	100,2	<i>pigs^e</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11. ^c Stan w czerwcu. ^d Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^e Stan w końcu czerwca; do 2013 r. – stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b See general notes item 11 on page 11. ^c As of June. ^d Data of the Agricultural Census as of 30 VI. ^e As of the end of June; until 2013 – as of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	81,2	123,5	117,7	107,5	85,7	91,0	95,8	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,8	109,2	123,6	121,2	91,8	100,4	98,8	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	89,4	80,9	104,0	126,4	102,7	88,8	93,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	9,2	5,7	4,6	5,3	6,7	7,4	8,1	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,3	6,3	4,6	5,3	6,3	5,8	6,1	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	•	114,3	110,4	105,4	102,0	109,7	104,6	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	134,5	135,4	131,9	128,3	128,2	132,3	135,6	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	•	98,6	97,4	97,3	99,9	103,2	102,5	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	103,0	115,4	99,4	97,3	116,3	103,3	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	102,2	122,1	80,3	94,5	106,7	115,4	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	17,8	28,8	31,7	30,5	29,1	26,5	25,7	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	•	111,7	109,9	96,3	95,3	91,2	96,9	previous year = 100

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	9841	11815	11887	14194	11901	10891	13182	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	115,3	82,2	100,6	119,4	83,8	91,5	121,0	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	4,5	5,3	5,2	6,2	5,2	4,7	5,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	96,9	97,0	95,4	90,3	95,1	93,9	86,3	<i>average usable floor space of dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok po- przedni = 100; ceny bieżące)	•	112,4	117,0	105,7	109,6	110,0	103,7	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	226421	260202	258197	265033	271784	275990	281861	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,5	104,4	99,2	102,6	102,5	101,5	102,1	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	17724	22027	23051	24565	26431	27960	30281	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,9	105,2	104,6	106,6	107,6	105,8	108,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagra- nicznego	3492	4151	4225	4382	4555	4678	4734	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,7	102,1	101,8	103,7	103,9	102,7	101,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsię- biorstwach niefinansowych ^c w %	•	94,8	96,0	95,8	95,3	96,8	95,3	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises ^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsię- biorstwach niefinansowych ^c w %:								<i>Turnover profitability rate in non- -financial enterprises ^c in %:</i>
brutto	•	5,2	4,0	4,2	4,7	3,2	4,7	<i>gross</i>
netto	•	4,3	3,3	3,4	4,0	2,8	4,0	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębior- stwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	2998,1	5271,1	5134,0	5043,0	5284,8	6103,2	6936,2	<i>Investment outlays in enterprises ^c in PLN m. (current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	•	71,1	97,4	98,2	104,8	115,5	113,6	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Ludność ^a (w tys.)	A	•	•	2296,9	•	•	2298,8	•	•	2301,3	•	•	2302,1
Population ^a (in thous.)	B	•	•	•	•	•	2304,7	•	•	•	•	•	2307,7
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b													
w tys.	A	277,2	278,0	278,7	279,7	281,5	282,4	282,7	282,9	282,4	282,7	283,0	283,2
Average paid employment in the enterprise sector ^b	B	285,9	284,6	285,7	286,0	286,0	286,4	287,1	286,7	286,8	288,2	288,1	289,1
in thous.													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,4	100,3	100,2	100,4	100,6	100,3	100,1	100,1	99,8	100,1	100,1	100,1
previous month = 100	B	100,9	99,6	100,4	100,1	100,0	100,1	100,3	99,9	100,0	100,5	100,0	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,2	100,0	100,3	100,8	101,2	101,5	102,2	102,3	102,1	102,4	102,4	102,6
corresponding month of previous year = 100	B	103,1	102,4	102,5	102,2	101,6	101,4	101,6	101,4	101,6	101,9	101,8	102,1
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	119,9	120,0	116,2	110,5	105,4	100,3	97,1	96,0	95,2	94,3	95,4	96,8
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	101,8	101,7	98,0	93,3	87,6	82,4	79,3	77,9	77,2	76,3	76,8	77,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	13,7	13,7	13,3	12,7	12,2	11,7	11,4	11,3	11,2	11,1	11,2	11,1*
Registered unemployment rate ^a in %	B	11,6	11,6	11,2	10,7	10,1	9,6	9,2	9,1	9,0	8,9	9,0	9,0
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	4324	5492	7046	6422	6813	5203	6244	5913	6588	5805	4941	3419
Job offers declared during a month	B	4552	5952	8247	7101	8694	7838	7757	8180	8942	7657	6326	5843
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	46	37	29	25	21	22	21	22	20	22	27	43
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	34	27	20	19	13	12	13	11	11	15	15	19
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze													
przedsiębiorstw ^b w zł	A	3817,55	3804,32	4159,46	3943,68	3855,98	3932,91	3999,43	3906,60	3910,03	3993,03	3919,32	4267,55
Average monthly gross wages and salaries in the	B	4001,06	4054,98	4370,53	4134,89	4049,8	4089,61	4192,91	4114,12	4182,42	4180,17	4165,38	4466,91
enterprise sector ^b in PLN													
poprzedni miesiąc = 100	A	94,5	99,7	109,3	94,8	97,8	102,0	101,7	97,7	100,1	102,1	98,2	108,9
previous month = 100	B	93,8	101,3	107,8	94,6	97,9	101,0	102,5	98,1	101,7	99,9	99,6	107,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,7	104,5	105,9	101,3	103,5	104,1	104,1	103,0	102,9	104,4	103,7	105,6
corresponding month of previous year = 100	B	104,8	106,6	105,1	104,8	105,0	104,0	104,8	105,3	107,0	104,7	106,3	104,7

^a Stan w końcu okresu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a As of the end of the period. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych: consumer goods and services:												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	•	•	100,5 ^a	•	•	100,1 ^b	•	•	99,6 ^c	•	•	99,3 ^d
corresponding period of previous year = 100 B	•	•	98,6 ^a	•	•	99,3 ^b	•	•	99,4 ^c	•	•	99,6 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	100,7	91,9	112,5	105,1	92,0	102,2	84,3	104,3	100,9	97,2	101,3	108,1
previous month = 100 B	104,6	98,4	95,7	93,1	98,7	100,7	94,8	102,4	100,8	98,8	105,6	101,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	74,3	69,5	80,2	86,5	80,9	91,1	80,6	106,3	99,4	93,4	91,2	97,2
corresponding month of previous year = 100 B	101,0	108,1	91,9	81,5	87,4	86,1	96,8	95,0	94,8	96,4	100,5	94,7
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	106,6	95,3	97,0	104,3	100,3	97,6	100,0	102,3	95,1	95,8	99,6	104,0
previous month = 100 B	106,6	105,0	99,0	95,7	100,0	107,3	92,7	101,0	99,3	99,8	106,3	100,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	97,9	88,9	88,7	96,3	100,3	102,2	101,3	114,5	99,8	90,8	96,3	97,3
corresponding month of previous year = 100 B	97,3	107,2	109,4	100,3	100,0	109,9	102,0	100,7	105,1	109,5	116,8	112,8
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	99,4	89,4	107,1	107,5	99,0	103,5	100,6	98,6	96,0	92,4	82,0	112,5
previous month = 100 B	96,5	125,8	85,2	100,0	96,4	102,0	101,7	100,5	103,1	97,5	88,9	95,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	95,9	85,3	91,7	96,8	97,0	96,1	91,9	87,8	84,1	81,8	69,5	85,1
corresponding month of previous year = 100 B	82,7	116,3	92,5	86,0	83,8	82,6	83,5	85,1	91,4	96,4	104,4	88,9

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta A	x	x	x	6,1	7,3	7,1	8,9	9,9	7,3	6,8	6,0	x
Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye B	6,5	9,1	8,0	7,5	7,7	7,8	7,3	7,7	8,0	7,6	7,1	6,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): Sold production of industry ^b (constant prices):												
poprzedni miesiąc = 100 A	107,1	92,0	110,4	105,5	98,8	102,7	100,2	97,7	108,3	105,2	91,8	100,2
previous month = 100 B	90,1	100,3	110,4	99,9	99,1	99,7	104,0	96,1	105,5	105,1	97,1	101,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	111,0	104,6	102,2	129,0	110,8	105,9	103,8	104,6	108,6	106,1	101,9	119,4
corresponding month of previous year = 100 B	100,4	109,5	109,6	103,8	104,1	101,1	104,9	103,1	100,5	100,4	106,1	107,6
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): Construction and assembly production ^b (current prices):												
poprzedni miesiąc = 100 A	26,9	138,8	115,9	117,1	108,7	134,4	103,8	87,9	124,2	139,5	69,9	153,7
previous month = 100 B	33,3	92,6	143,4	101,8	103,7	122,9	92,6	116,5	131,3	87,9	116,2	117,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	74,2	110,9	144,8	123,6	121,6	143,6	92,9	94,2	102,6	142,3	94,4	112,5
corresponding month of previous year = 100 B	139,5	93,0	115,1	100,0	95,5	87,3	87,0	115,5	122,1	76,9	127,9	98,1
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) A	735	1321	1997	3025	3514	4577	5348	6126	6780	8023	9575	10891
Dwellings completed (since the beginning of the year) B	1107	1652	2539	3225	3853	4947	6240	7456	8644	10226	11467	13182
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	81,1	67,0	67,8	85,1	79,7	86,1	80,8	83,9	79,8	81,6	87,2	91,5
corresponding period of previous year = 100 B	150,6	125,1	127,1	106,6	109,6	108,1	116,7	121,7	127,5	127,5	119,8	121,0

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	79,4	98,8	118,3	100,9	95,6	102,3	108,3	100,5	94,1	107,7	91,1	118,6
<i>previous month = 100</i>	B	77,4	96,3	120,7	97,0	99,5	103,2	103,6	94,3	101,8	110,3	92,9	120,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,1	110,9	101,2	115,9	106,7	108,3	110,3	111,4	103,6	107,0	105,3	109,0
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	106,2	103,6	105,7	101,7	105,9	106,9	102,2	96,0	103,8	106,3	108,4	190,8
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	271791	272354	272647	272397	272856	273885	274204	274289	274755	275135	275601	275990
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	276221	273170	276705	277515	278458	279906	281103	281692	282129	282820	282311	281861
w tym spółki handlowe	A	26599	26718	26860	27004	27149	27261	27346	27478	27621	27742	27846	27960
<i>of which commercial companies</i>	B	28167	28262	28609	28776	28976	29165	29376	29511	29699	29881	30065	30281
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4575	4587	4606	4626	4633	4641	4657	4657	4672	4673	4679	4678
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	4690	4695	4728	4730	4735	4739	4743	4750	4745	4736	4731	4734
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^c:</i>													
brutto w %	A	•	•	3,9	•	•	4,5	•	•	4,4	•	•	3,2
<i>gross in %</i>	B	•	•	5,2	•	•	5,9	•	•	5,5	•	•	4,7
netto w %	A	•	•	3,2	•	•	3,9	•	•	3,8	•	•	2,8
<i>net in %</i>	B	•	•	4,4	•	•	5,0	•	•	4,7	•	•	4,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w mln zł (ceny bieżące)													
<i>Investment outlays in non-financial enterprises ^c in PLN m. (current prices)</i>	A	•	•	981,4	•	•	2315,2	•	•	3542,2	•	•	6103,2
	B	•	•	1120,4	•	•	2634,3	•	•	4404,0	•	•	6936,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	109,8	•	•	106,2	•	•	105,0	•	•	115,5
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	•	•	114,2	•	•	113,8	•	•	124,3	•	•	113,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.